PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 40 lir | Leto XXI. Št. 291 (6269) | TRST, sreda 8. decembra 1965

DANES SEJA FRANCOSKE VLADE POD PREDSEDSTVOM DE GAULLA

Napovedan «pooblaščen komentar» o ponovitvi predsedniških volitev

Prevladuje mnenje, da se de Gaulle ne bo umaknil - Lecanuet bo zavzel stališče, ko bo vedel za de Gaullov sklep - Brzojavka CGIL francoski CGT

PARIZ, 7. — Predsednik de Gaulle se je danes vrnil s helikopterjem iz Colombey-les-deux Eglises v Pariz. Popoldne se je pogovarjal eno uro s predsednikom vlade Pompidoujem. Ko je zapustil Elizejsko palačo, ni hotel Pompidou podati nobene izjave. Dejal je samo, da bo jutri zjutraj običajna seja vlade. Po seji bodo objavili uradno sporočilo o de Gaullovi nameri glede drugega dela predsedniških volitev, ki bodo 19. decembra.

Izjavo predstavnika Elizejske palače, da bo minister za informacije Peyrefitte podal po jutrišnji seji vlade «pooblaščen komentar» o drugem delu volitev, tolmačijo kot potrditev, da se bo de Gaulle udeležil ponovnih volitev.

Ustavni svet je danes objavil dokončne uradne podatke o nedeljskih volitvah, ki so isti, ki so bili objavljeni že včeraj. Med glavnima kandidatoma, to je de Gaullom in Mitterrandom je razlika 3.140.516 glasov.

Volilna kampanja za drugi del volitev se bo uradno začela v petek, toda pristaši de Gaulla in Mitterranda ne zgubljajo časa. Eni in drugi so že pripravljeni in že jutri bodo po vsej Franciji zborovanja in debate. V krogih blizu de Gaulla pravijo, da je ta sedaj odločen voditi zelo aktivno volilno kampanjo in da misli v celoti izkoristiti čas, ki mu bo na razpolago po radiu in televiziji. Zelo verjetno bo de Gaulle strašil z ljudsko fronto. Dovolj zgovoren znak za to so uvodniki vladi naklonjenih listov. «La Nation» piše med drugim: «Mitterand, naj to hoče ali ne, je sedaj talec in kandidat komunistične stranke.» List «24 heures» pravi: «32 odstotkov volivcev za ljudsko fronto in 68 odstotkov narodnih glasov» ter nadaljuje: «Dokler je narodni tabor enoten, je fronta samo papirnat tiger. Toda če se bo hotel narodni tabor vrniti h kombinacijam in k igri izključevanja, ki so bile v veljavi v prejšnjih republikah, bo avtomatično povzročil povrnitev ljudske fronte, ki bo bolj enotna ko kdaj koli.»

Kar se tiče rezultata, si nihče ne upa kar koli napovedovati. Vse bo odvisno od stališča, ki ga bodo zavzeli volivci štirih kandidatov, ki so bili izločeni. Lecanuet se ni še izrekel. Sedaj je pred alternativo, da prepusti svojim volivcem svobodo izbire, ali pa da priporoča podporo «bolj evropskega» kandidata, to je Mitterranda. Toda naj se Lecanuet odloči, kakor hoče, je prav gotovo, da bo velik del njegovih volivcev glasoval za de Gaulla, zlasti ker gre za volivce, ki niso organizirani v nobeni stranki in so precej blizu de Gaullu.

Desničarski kandidat Tixier-Vignancour je pozval svoje volivce, naj glasujejo za Mitterranda, ker je mnenja, da je glavni smoter zrušiti de Gaulla. Ni pa izključeno, da se bodo številni njegovi volivci vzdržali.

Spričo dejstva, da je de Gaulle dobil mnogo več glasov kakor Mitterrand, bi moral 19. decembra zmagati. Toda tudi če bo 20. decembra de Gaulle zopet predsednik, se bodo posledice nedeljskih volitev vsekakor čutile v prihodnosti. Glede tega se strinjajo opozicijski in golistični komentatorji. «Aurore» piše, da v Franciji ne bo moč več vladati kakor do sedaj, in dodaja, da je volilna kampanja vrnila Francozom okus, da se neposredno zanimajo za svoje javne zadeve, okus da te zadeve razumejo in da zahtevajo obračun. «Ena stvar je gotova, pravi list: ne bo več dopuščeno, da državni poglavar sedem let govori sam. Moral bo sprejeti dvogovor ne samo z deželo in njenimi predstavniki, temveč tudi s svojimi ministri.»

«Paris Jour» pravi, da je obnašanje Francozov v vsakem primeru izraz realnega nezadovoljstva, ki ga je treba resno jemati. Če bo de Gaulle ponovno izvoljen, bo moral to upoštevati.

Centralni odbor zveze za človeške pravice je objavil poročilo, v katerem se zavzema za podporo Mitterrandu. Državni svet demokristjanske stranke se je danes sestal v Parizu. Po sestanku niso objavili nobenega sporočila. Zvedelo pa se je, da so ugotovili, da je njihov kandidat dosegel precejšen uspeh. Baje so na sestanku svetovali, naj se volivcem pusti svobodna izbira. To pa je samo predlog, ker dokončna odločitev pripada Lecanuetu. Ta bo sporočil svoje stališče, ko bo znana de Gaullova odločitev.

Tajništvo CGIL je poslalo francoski CGT naslednjo brzojavko: «Smo ob vaši strani in pozdravljamo veliki volilni uspeh francoskih demokratičnih sil in delavcev, ki odpira nove perspektive vaši borbi za blaginjo, svobodo in pravice delavcev in za mir.»

Zasedanje vrhovnega sovjeta SZ

MOSKVA, 7. — Davi se je v Moskvi začelo sedmo zasedanje vrhovnega sovjeta ZSSR. Obe zbornici sta ločeno odobrili naslednji dnevni red: 1. poročilo o razvoju gospodarskega načrta za leto 1966, 2. proračun za leto 1966, 3. obračun za leto 1965. Poleg tega bo vrhovni sovjet moral odobriti dekrete prezidija vrhovnega sovjeta. Po odobritvi dnevnega reda sta se zbornici sestali na skupni seji, na kateri so poslanci poslušali razna poročila.

Agencija Tass je javila, da bo zunanji minister Gromiko na sedanjem zasedanju odgovarjal na razna vprašanja, ki se tičejo: 1. 20. zasedanja skupščine OZN in reakcije na sovjetske predloge za pogodbo proti širjenju jedrskega orožja in na izjavo proti vmešavanju v notranje zadeve drugih držav, 2. razvoja nevarnih militarističnih in revanzističnih tendenc Zahodne Nemčije, 3. pripravljanja afriško-azijske konference v Alžiru in stališča držav udeleženk glede vabila Sovjetski zvezi.

Finančni minister Garbuzov je v proračunu za obrambo sporočil, da se bodo vojaški izdatki Sovjetske zveze zvišali prihodnje leto za pet odstotkov in bodo znašali 13.400 milijonov rubljev, t. j. 12,8 odstotka celotnega državnega proračuna. Garbuzov je izjavil, da je napadalnost imperialističnih sil prisilila sovjetsko vlado, da zviša za 600 miljonov rubljev izdatke za obrambo. Kljub temu zvišanju pa bo odnos med izdatki za obrambo in celotnim proračunom ostal približno enak kakor lani.

Novi predsednik gosplana Nikolaj Bajbakov je obrazložil načrt za gospodarski razvoj za prihodnje leto ter je napovedal zvišanje industrijske proizvodnje in proizvodnje potrošnega blaga ter je naštel številne podatke o sedanji proizvodnji na posameznih sektorjih. Napovedal je tudi zvišanje kmetijske proizvodnje.

Danes sestanek Colombo-de Murville

RIM, 7 — Minister za zaklad Colombo bo kot začasni predsednik ministrskega sveta evropske gospodarske skupnosti sprejel jutri popoldne francoskega zunanjega ministra Couve de Murvilla. Razgovor je v zvezi s pripravami izrednega zasedanja ministrskega sveta skupnosti in predvsem v zvezi s stališčem Francije, ki v svetu ne sodeluje. Colombo bo obrazložil stališče ostalih petih držav, katerih ministri so se sestali 29. in 30. novembra v Bruslju in ki so ponovno povabili Francijo, naj znova zavzame svoje mesto v evropskih ustanovah, ter so potrdili svojo «zvestobo pogodbam».

Demonstracije madridskih študentov

MADRID, 7. — Preko tisoč študentov se je udeležilo v veliki dvorani gospodarske fakultete «svobodne skupščine», ki so jo sklicali kot opozicijo uradnemu univerzitetnemu španskemu sindikatu. To je že peta taka «svobodna» skupščina in do sedaj najpomembnejša v Madridu, na kateri so sprejeli tri sklepe: 1. solidarnost s študenti iz Barcelone, ki so prejšnji teden proglasili stavko, 2. ustanovitev avtonomnega sindikata študentov, kot so to storili v Barceloni, in 3. sklicanje zborovanja pred ministrstvom za vzgojo, da protestirajo proti upravnim preiskavam, ki jih uvajajo po raznih univerzah zaradi dejavnosti študentov proti uradnemu sindikatu.

Po zborovanju so študentje demonstrirali po ulicah. Nastopila je policija z močnimi silami in demonstrante razgnala.

DANES SLOVESEN ZAKLJUČEK KONCILA

Rim in Carigrad preklicala medsebojno izobčenje

Rezerviranost grške pravoslavne cerkve

RIM, 7. — Davi ob devetih se je začela v cerkvi Sv. Petra slovesna javna seja ekumenskega koncila, na kateri so dokončno odobrili zadnje štiri dokumente, in sicer o verski svobodi, o misijonih, o duhovnikih ter o cerkvi v modernem svetu.

Jutri bo zaključna slovesnost na Trgu sv. Petra, kateri bodo prisostvovali uradni predstavniki iz 90 držav in številni drugi povabljenci.

Po odobritvi štirih dokumentov je papež bral mašo, med mašo je prebral svoj govor v latinščini.

Zatem je kardinal Bea prebral v latinščini dokument, ki preklicuje izobčenje, ki je bilo izrečeno leta 1054 proti carigrajski pravoslavni cerkvi. Papež Pavel VI. in pravoslavni metropolit Meliton, ki je zastopal carigrajskega patriarha, sta se objela. Metropolit se je nato objel tudi s kardinali Beo, Koenigom in Marello. V bazilik je bil navzoč tudi leningrajski metropolit Nikodem. Slovesnost je papež zaključil s kratkim govorom.

Skupna izjava katoliške cerkve in carigrajskega pravoslavnega patrajarhata, ki so jo danes prebrali v Rimu, pravi med drugim da papež Pavel VI. in patriarh Atenagoras sporazumno izjavljata: a) Obžalujeta žaljive besede, neutemeljene očitke, obsojanja vredna dejanja, ki so na eni in na drugi strani označevala ali spremljala žalostne dogodke tedanje dobe (ko je bilo izrečeno medsebojno izobčenje); b) obžalujeta razsodbo o izobčenju, katerega spomin je bil do današnjih dni ovira za ponovno zbližanje; c) obžalujeta boleče dogodke, prejšnje in poznejše ki so pod vplivom številnih činiteljev, med katerimi medsebojno nerazumevanje in nezaupanje, pripeljali do dejanskega razdora.

Tudi v Carigradu je bila danes slovesnost, med katero je patriarh Atenagoras med mašo prebral pismo, ki preklicuje izobčenje proti rimski cerkvi iz leta 1054. Navzoča je bila delegacija iz Vatikana, ki jo je vodil kot predstavnik papeža baltimorski nadškof Shehan.

Grška pravoslavna cerkev je glede današnjih dogodkov v Rimu in Carigradu zelo rezervirana. V grških pravoslavnih krogih niso podali nobene uradne izjave.

Grški primas nadškof Krizostomos je samo sporočil, da je dobil sporočilo carigrajskega patronata o današnjih slovesnostih. Pripomnil pa je, da je vsaka odločitev podrejena sklepom grške svete sinode. V krogih blizu nadškofijstva ugotavljajo, da se bo cerkveno vrhovno vodstvo verjetno sestalo v četrtek, da pregleda pobude papeža in Antenagorasa. Pri tem pa ugotavljajo, da je bilo vzajemno izobčenje izrečeno leta 1054 v okviru ekumenske sinode, in ga niso izrekle posamezne cerkve. Zaradi tega niso krogi grške cerkve dolžni pridružiti se Atenagorosovi pobudi ali pa jo odbiti. Grška cerkev je vedno nasprotovala poskusom zbližanja med katoličani in pravoslavnimi. Grška sinoda ni nikoli izrecno odobrila Atenagorosovega potovanja v Jeruzalem, kjer se je sestal s papežem Pavlom VI. Poleg tega ni grška cerkev nikoli poslala svojih opazovalcev na vatikanski koncil.

Vrhu vsega prihaja današnji dogodek v zelo kočljivem trenutku za grško cerkev zaradi spora med njo in državo. Grška vlada noče priznati izvolitve petnajstih škofov, ki so bili imenovani brez privolitve in sporazuma vlade. Tako imenovani «uporniški škofje» so mnenja, da jih državni zakoni «preganjajo», in zahtevajo popolno ločitev med državo in cerkvijo.

Odkrita zarota v Braziliji

RIO DE JANEIRO, 7. — Predstavnik brazilske vojne mornarice je sporočil, da so odkrili zaroto skupine mornariških častnikov proti predsedniku Castelu Brancu. Po nalogu ministra za mornarico so uvedli preiskavo. Udar bi se bil moral izvršiti preteklo nedeljo, ko je prevzel oblast novi guverner države Guanabara. Udar so preprečili zaradi opozorila nekega častnika, ki je ostal zvest vladi

DANES

Stavkovni val se zaostruje delома, ker razne kategorije običajno čakajo na ugodno predpraznično razdobje, predvsem pa gre za potek veljavnosti številnih delovnih pogodb in za odraz «zamrznjenja» izboljšanja delovnih pogojev, do katerega je prišlo v zadnjem razdobju slabše gospodarske konjunkture. Sedaj je v ospredju napovedana stavka železničarjev, ki so jo enotno proglasile vse tri sindikalne organizacije in ki se bo začela v nedeljo ob 21. uri in se bo zaključila v ponedeljek ob isti uri. Pri tej stavki pa ne gre toliko za vprašanje plač in drugih normativnih pogojev, kot za ureditev sindikalnih svoboščin in splošno politiko vlade do prometa. O tem je razpravljala pod Nennijevim predsedstvom posebna komisija, sindikati pa so organizirali dolgo debato za «okroglo mizo», vse skupaj pa se je zaključilo s procesi proti stavkajočim in vrsto predlogov za delne zakone, ki niso usklajeni s petletnim načrtom. Včeraj je ponovno posredoval Nenni, ki je govoril z ministrom za promet in generalnim ravnateljem državnih železnic ter s predstavniki sindikalnih predstavnikov uslužbencev železnic CGIL, CISL in UIL. Vendar so sindikalisti za sedaj stavko potrdili. Odločali bodo danes in se ponovno sestali z ministrom za promet Jervolinom v četrtek.

Vatikanski ekumenski koncil se je, po treh letih, včeraj zaključil z zadnjimi štirimi dokumenti o verski svobodi, o misijonih, o duhovnikih ter o cerkvi v modernem svetu, zaključna slovesnost pa bo danes. Hkrati so prebrali dokument, ki je bil objavljen včeraj tudi v Carigradu, ki preklicuje izobčenje, ki je bilo izrečeno leta 1054 proti carigrajski pravoslavni cerkvi oziroma proti rimski cerkvi. Vendar pa grška pravoslavna cerkev tega dokumenta še ne priznava, ker je vsaka odločitev podrejena sklepom grške svete sinode, in tudi na koncilu ni bilo grških pravoslavnih opazovalcev. V zadnjih dokumentih se med drugim obsoja oboroževanje, in zagovarja razorožitev, toda atomsko orožje se izrecno ne obsoja.

Tudi danes se v Parizu poudarja, da se de Gaulle ne bo umaknil balotaži z Mitterrandom, ki bo 19. t. m. Volilna kampanja se je dejansko že začela, čeprav je uraden začetek določen za pojutrišnjem. Kar se tiče rezultata, si nihče ne upa kar koli napovedati, ker se Lecanuet še ni izrekel, tako da se še ne more vedeti, kako bo glasovalo njegovih 16 odst. volivcev. Seveda je gotovo, da bo de Gaulle ponovno izvoljen za predsednika, toda posledice šibke zmage se bodo v prihodnosti precej čutile, v čemer se strinjajo vsi komentatorji.

Glede Južnega Vietnama je ameriški predsednik Johnson izjavil, da bodo ZDA dobavljale «vse potrebne vojake,» njegov zunanji minister Rusk pa je dejal, da ne bo nobenih pogajanj, «ki bi mogla pomeniti opustitev svobode in varnosti v Južnem Vietnamu». Do novih spopadov je prišlo ponovno v bližini plantaže Michelin, ameriški bombniki pa so bombardirali zaklonišča in druge postojanke osvobodilne vojske blizu Sajgona.

V Moskvi je vrhovni sovjet začel včeraj razpravljati o proračunu za prihodnje leto, ki predvideva zvišanje vojaških izdatkov za pet odstotkov, t. j. na 12,8 odst. celotnega državnega proračuna, in sicer zaradi napadalnosti imperialističnih sil. Gospodarski načrt pa predvideva za prihodnje leto zvišanje industrijske proizvodnje, proizvodnje potrošnega blaga in kmetijske proizvodnje.

Brazilska vlada je sporočila, da je preprečila poskus skupine mornariških častnikov, da bi zrušili Brancov režim.

Polet obeh ameriških kozmonavtov Bormana in Lovella v «Gemini 7» se od sobote nadaljuje normalno. Medtem pa pripravljajo izstrelitev kabine «Gemini 6», ki jo bodo izstrelili verjetno v nedeljo, da bi se srečala z «Gemini 7».

Včeraj so v Moskvi sporočili, da je sovjetska sonda «Luna 8» prispela na Luno v predvidenem času in tudi s predvideno hitrostjo ter da je pomanjkanje delovanja aparatov, ko se je sonda dotaknila Luninih tal, neposredno povezano s še nepojasnjenimi pojavi, ki se tičejo doslej neznane narave Lunine površine. Poudarjajo pa, da je sonda dejansko lahno pristala na Luni.

PRODIRANJE ČLOVEKA V VESOLJE

«Gemini 7» redno kroži okoli Zemlje Sonda «Luna 8» je lahno pristala

V ponedeljek izstrelitev «Gemini 6» za vesoljski sestanek - Neuspeh z «Luno 8» je v zvezi s še nepojasnjenimi pojavi, povezanimi s sestavo Luninih tal

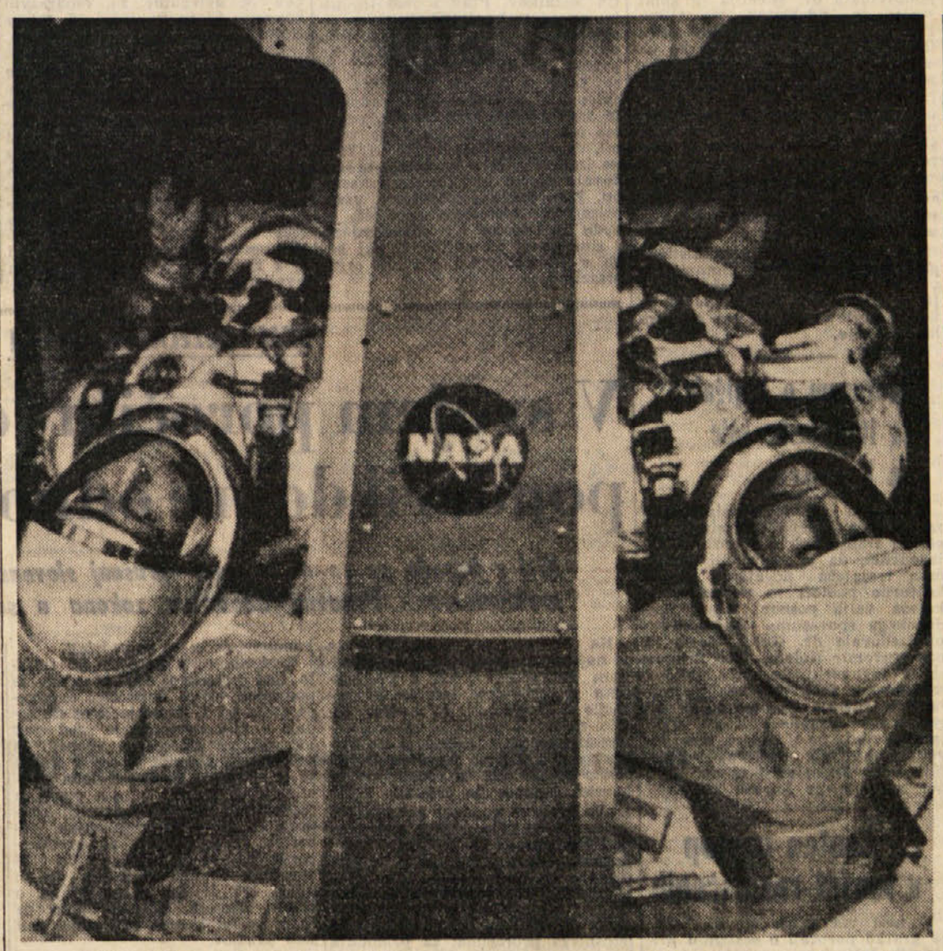

Walter Schirra (levo) in Tom Stafford se pripravljata na «vesoljski sestanek» z «Gemini 7»

CAPE KENNEDY, 7. — Nadzorstveni center v Houstonu v Teksasu je pooblastil kozmonavta Bormana in Lovella, da nadaljujeta svoj vesoljski polet do 60. kroga okoli Zemlje. Danes sta kozmonavta nekoliko spremenila perigej in apogej, zato da se bolje pripravita na ponedeljski sestanek s kabino «Gemini 6». Apogej znaša sedaj 315 kilometrov, perigej pa 233. Operacijo sta astronavta opravila s pomočjo usmerjevalnih raket, ki so delovale 16 sekund in pol, ko je kabina letela nad Tihim oceanom. Po načrtih bi moral tir kabine dobiti do četrtka obliko kroga, ki je bolj primeren za sestanek v vesolju.

Borman in Lovell sta noč dobro prestala in izjavljata, da se počutita dobro. Lovell je spal brez vesoljskega skafandra, izjavil pa je, da ga je nekoliko zeblo. Tudi danes sta kozmonavta napravila vrsto poskusov.

V Cape Kennedy mrzlično nadaljujejo priprave za izstrelitev kabine «Gemini 6».

Nocoj je predstavnik NASA izjavil, da so na kabini «Gemini 6» ugotovili napako pri elektronskem števcu. Zaradi tega je ne bodo mogli izstreliti v nedeljo, temveč jo bodo izstrelili šele v ponedeljek zjutraj.

Ravnatelj poleta «Gemini 7» Christopher Kraft je na tiskovni konferenci izjavil, da je mogoče, da iz tehničnih ali meteoroloških razlogov ne bodo kabine izstrelili pred 17. decembrom. V tem primeru se bosta kabini vrnili iz vesolja v presledku desetih minut druga za drugo južno od Bermudskih otokov.

MOSKVA, 7. — V sovjetskih znanstvenih krogih izjavljajo, da je sovjetska sonda «Luna 8» prispela na Luno v predvidenem času in s predvideno hitrostjo. Pri tem dodajajo, da je pomanjkanje delovanja aparatov, ko se je sonda dotaknila Luninih tal, neposredno povezano s še nepojasnjenimi pojavi, ki se tičejo do sedaj neznane narave te površine.

V istih krogih pravijo, da je na podlagi podatkov, ki so jih dobili, sonda dejansko lahno pristala. V teh krogih ne izključujejo, da je Lunina površina pokrita z debelo plastjo prahu ali peščene snovi. V tem primeru sta dva razloga, zaradi katerih niso aparati delovali: «kratkovidnost» radarja na sondi, ki ne more razlikovati dozdevne površine od dejanske; nevarnost, da se sonda popolnoma pogrezne skupno z antenami v pesek.

Popolno pomanjkanje podatkov o sestavi tal, kjer bi se jih morale dotakniti tri «noge» sonde, spravlja celico v zadrego, prav tako kakor je v zadregi padalec, ki pristane ponoči na skalnatem vrhu.

S tem da so sovjetski znanstveniki izbrali «morje viharjev», kjer se dozdeva, da je ravnina, so domnevali, da imajo mnogo možnosti uspeha. Na podlagi dosedanjih poskusov so znanstveniki ugotovili, da je lahen pristanek bolj odvisen od končne faze kakor pa od faze med katero se sonda približuje Luni. Poleg tega se v sovjetskih tehničnih krogih sprašujejo, ali ni morda navzočnost človeka na sondi nujen pogoj za popolni uspeh.

Priprave za VI. kongres SZDLS

LJUBLJANA, 7. — Glavni odbor Socialistične zveze Slovenije je razpravljal na današnji seji o pripravah za VI. kongres zveze, ki bo 5. aprila prihodnjega leta v Ljubljani. Vida Tomšič je v uvodni besedi ugotovila, da na kongresu ne sme biti govora samo o načelih, temveč o konkretnih akcijah «V razvoju reforme,» je poudarila Vida Tomšič, «se je na vseh stopnjah pokazala potreba po povečanju delovanja zveze.»

Kongresa se bo udeležilo 476 delegatov, ki jih bodo izvolile občinske organizacije, 46 kolektivnih članov in člani glavnega in nadzornega odbora.

Glavni odbor je izvolil v izvršni odbor Zorana Poliča in Branka Babiča.

VERJETNE SPREMEMBE V VLADI

Pred novo - morda dokončno ostavko ministra Fanfanija?

Nennijevo posredovanje v zvezi z napovedano stavko železničarjev
Komisija poslanske zbornice o zapori najemnin

RIM, 7. — Vedno številnejši so glasovi, da bo januarja prišlo do sprememb v vladi, ker bo baje Fanfani dokončno odstopil. Ta odstop se opravičuje predvsem z zdravstvenimi razlogi, ker je bila njegova nezgoda z nogo resnejša, kot je to kazalo. Ni pa tudi dvoma, da gre deloma za «diplomatsko» bolezen, saj so znana nasprotja med sedanjim zunanjim ministrom in vlado, o nekaterih najvažnejših zunanjepolitičnih vprašanjih.

Fanfani se bo še pred božičnimi prazniki vrnil v Italijo; po prvotnih vesteh bi se moral vrniti že 17. decembra, sedaj pa se govori, da se bo vrnil 21. Sledili bodo razni kongresi in med njimi januarja kongres PSDI, nato pa zasedanje glavnega sveta Krščanske demokracije, kar vse naj bi se zaključilo z delno preosnovo vlade, tako da bi Fanfanijevo mesto zasedel Colombo, sedanji socialistični minister za znanstvene raziskave pa bi prevzel mesto Colomba. Prišlo pa bi še do drugih manjših sprememb. V zvezi s temi vestmi je najbrž tudi zahteva La Malfe, da pride januarja do verifikacije vladne večine, s čimer pa bi ta delna preosnova dobila seveda širši značaj.

Posebna komisija poslanske zbornice za najemnine in podnajemnine nepremičnim se bo sestala v četrtek ob 17.30, ko bo na zakonodajnem zasedanju razpravljala o dveh vladnih predlogih zakonskih načrtov za podaljšanje zapore najemnin do 30. junija 1966.

Predsednik komisije Breganze je izjavil novinarjem, da ni izključeno, da bo komisija že na tem sestanku odobrila zakona, ki bi ju nato morala odboriti samo še ustrezna komisija senata.

Prvi zakonski načrt se nanaša na podaljšanje nekaterih določil v zvezi z najemninami nepremičnin v mestih in ima štiri člene: Prvi člen določa, da se podaljšajo do 30. junija 1966 najemnine, ki so bile že podaljšane s členi 1 in 2 zakonskega dekreta od 23. decembra 1964 št. 1.356, ki je bil spremenjen v zakon 19. februarja 1965, št. 30. Za kar ni predvideno v prvem členu, se nadalje uporabljajo določila zakona od 21. decembra 1960 št. 1521, pri čemer je izključeno nadaljnje zvišanje najemnin. Rok 31. decembra 1965, iz katerega izhajajo določila prvega in drugega odstavka člena št. 1 zakona od 1. oktobra 1965 št. 1110, je podaljšan do 30. junija 1966. Ta zakon stopi v veljavo z objavo v uradnem listu, učinkovit pa je od 1. januarja 1966.

Istočasno predvideva zakonski načrt, ki ga je predložil minister za turizem in predstave, podaljšanje najemnin za nepremičnine, ki služijo za hotele, penzione ali gostilne.

V poročilu, ki je priloženo obema zakonskima načrtoma, je rečeno, da so upoštevali splošni gospodarski položaj, zaradi česar ni primeren takojšen povratek k običajni disciplini najemnih pogodb. Istočasno pa je tudi nujno, da se ta zadeva uredi, kar pa ni zaradi zapletenosti in delikatnosti mogoče do konca leta, in je potreben ustrezen čas.

V poslanski zbornici so danes odobrili vrsto popravkov k zakonskemu načrtu, s katerim se ureja način imenovanja sodnikov prizivnih sodišč. Zakona pa niso mogli na tajnem glasovanju odobriti, ker je bilo nekaj čez 20. uro v zbornici premalo prisotnih poslancev in so glasovanje odložili na četrtek.

Nadaljujejo se mrzlična pogajanja, da bi se preprečila stavka železničarjev, ki je napovedana za ponedeljek. Danes se je podpredsednik vlade Nenni sestal z ministrom za promet Jervolinom in generalnim ravnateljem državnih železnic inž. Fiengom, popoldne pa je sprejel predstavnike sindikatov železničarjev CGIL, CISL in UIL. Po sestanku je tajnik SIUF-UIL Rispoli povedal, da niso nič sklenili in da je stavka za sedaj še vedno potrjena. Jutri se bodo sestali sindikalni predstavniki kategorije vseh treh organizacij in v četrtek bo ponoven sestanek z ministrom Jervolinom.

Sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL so proglasile tridnevno enotno stavko uslužbencev podjetij živilskih konserv, ki bo od 10. do 16. decembra, ker ni bila obnovljena delovna pogodba. Iz istega razloga so proglasili enotno stavko pekov, ki bo trajala 48 ur 11. in 12. decembra. Peki zahtevajo tudi draginjsko doklado.

Tiskovni urad ministrstva za zdravstvo je sporočil, da se je virus slinavke razširil iz SZ po nekaterih področjih srednje Evrope in da je zlasti v Švici dosegla epidemija znaten obseg, tako da so morali pretekli mesec zaklati 1920 goved in 1.424 svinj. Tudi v Padski nižini je bilo nekaj primerov obolelosti živine uvožene iz Vzhodne Nemčije. Da prepreči širjenje bolezni, je minister prepovedal uvoz goveda in svinj iz Švice, prepovedal veljavnost zdravniških spričeval za živino iz Vzhodne Nemčije in omejil uvoz iz vseh evropskih držav z izjemo Velike Britanije, Irske, Švedske in Norveške.

Po podatkih Banca d'Italia je aktivni saldo plačilne bilance dosegel oktobra 89,3 milijarde lir. V prvih letošnjih desetih mesecih je aktivni saldo dosegel 906,4 milijarde lir in je bil za 610,3 milijarde lir višji kot v istem razdobju lanskega leta.

Na ministrstvu za zunanjo trgovino so se sestali predstavniki trgovskih uradov in inštituta za zunanjo trgovino — ICE, ki so akreditirani pri evropskih državah gospodarske skupnosti in pri EFTA. Ugotovili so ugodno zunanje-trgovinsko izmenjavo in izboljšanje zunanje trgovinske bilance. Dogovorili so se glede italijanske udeležbe na raznih velesejmih, festivalih in drugih gospodarskih manifestacijah v prihodnjem letu.

Johnson in Rusk napovedujeta nadaljevanje vojne v Vietnamu

Novi spopadi blizu plantaže Michelin in v samem predmestju Sajgona

WASHINGTON, 7. — Predsednik Jonhson se je danes pogovarjal s tajnikom za obrambo McNamaro, z državnim tajnikom Deanom Ruskom in s svojima dvema osebnima svetovalcema v zvezi z Vietnamom.

Včeraj je Johnson na tiskovni konferenci ponovil, da bodo ZDA «dobavljale vse potrebne vojake, da ustvarjajo v Vietnamu tako stanje, ki lahko zagotovi mir». Dodal pa je, da niso sprejeli še nobenega sklepa, in ni hotel komentirati novic, da bo število ameriških vojakov v Vietnamu v kratkem narastlo na 350.000 mož, kar bi bilo približno toliko vojakov, kakor so jih bili poslali na Korejo.

Državni tajnik Dean Rusk je izjavil nocoj po televiziji, da «ne bo nobenih pogajanj, ki bi mogla pomeniti opustitev svobode in varnosti v Južnem Vietnamu». Pripomnil je: «Ali Hanoj pusti pri miru Južni Vietnam, ali pa to odkloni. V drugem primeru bomo mi podpirali Južni Vietnam. Če pa bodo pustili Južni Vietnam pri miru, bi bil mir mogoč v kratkem času.»

Na vprašanje, ali misli, da bi morali «komuniste» izločiti iz morebitne koalicijske vlade v Južnem Vietnamu, je Rusk odgovoril, da «južnovietnamsko ljudstvo na svobodnih volitvah ne bi izvolilo niti enega komunista».

V bližini plantaže Michelin je bil danes nov spopad med ameriškimi vojaki in partizani. Kakor poročajo v uradnih krogih v Sajgonu, je število padlih partizanov med nedeljsko bitko na tem področju mnogo manjše, kakor so ameriške vojaške oblasti v Sajgonu javile (231 mrtvih). V Sajgonu pravijo, da je padlo samo 31 partizanov.

Danes so ameriški bombniki bombardirali zaklonišča in druge postojanke osvobodilne vojske v bližini Sajgona. Sinoči so se sajgonski padalci spopadli na tem področju s partizani, in sicer 13 kilometrov vzhodno od središča Sajgona. Ceprav je dejavnost osvobodilne vojske v bližini Sajgona pogosta, so spopadi tako blizu središča mesta zelo poredki.

Dvaintrideset mrtvih pri letalski nesreči

SANTA CRUZ, 7. — Pri letalski nesreči, ki se je dogodila na letališču Los Rodesos (v Tenerifi) je zgubilo življenje 32 potnikov. Letalo je treščilo na tla takoj po odletu. Vse osebe v letalu (28 potnikov in 4 člani posadke) so zgubile življenje.

Zarota proti Naserju

KAIRO, 7. — Pravosodni minister Hasuna je danes na tiskovni konferenci obtožil 14 oseb, da so skušale zrušiti vlado in umoriti predsednika Naserja. Dodal je, da so bili zarotniki v stiku z neko tajno organizacijo muslimanskih bratov. Pri njih so našli razstrelivo in orožje. Zaroto so začeli organizirati že leta 1963 in so jo odkrili julija letos. Hasuna je nato dejal, da bo 14 zarotnikov sodilo vrhovno sodišče za varnost države. Dalje je sporočil, da bo drugih 11 oseb obtoženih zarote za ustanovitev «egiptovske ljudske republike». Obtoženi so da so sodelovali v arabski komunistični stranki, ki je prepovedana. Tudi to zaroto so odkrili julija letos.

SFRJ-Indija

ZAGREB, 7. — V Zagrebu se je končal nocoj dvodnevni znanstveni sestanek posvečen kulturnim stikom Jugoslavije in Indije, ki sta ga organizirala Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti in indološka katedra filozofske fakultete v Zagrebu. Na sestanku so ugledni jugoslovanski znanstveni delavci opozorili na pomen proučevanja kulturne dediščine in sodobnega ustvarjanja indijskih narodov in na potrebo nadaljnjega poglabljanja kulturnih stikov z Indijo.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 13,5 najnižja 9,2, ob 19. uri 12,7; zračni tlak 1011,9 stalen, vlaga 88 odst., veter 3 km jug, nebo pooblačeno, padavine 0,3 mm, morje mirno, temperatura morja 12 stopinj.

Tržaški dnevnik

Danes, SREDA, 8. decembra
Brezm. spoč. M. D.
Sonce vzide ob 7,33 in zatone ob 16,20. Dolžina dneva 8,47. Luna vzide ob 16 05 in zatone ob 7,09
Jutri, ČETRTEK, 9. decembra
Valerija

NA SINOČNJI SEJI POKRAJINSKEGA SVETA

Pokrajinski svet je potrdil ostavko pokrajinskega odbora

Za ostavko so glasovali svetovalci opozicije, drugi pa so se vzdržali - V roku 14 dni bo sklicana ponovna seja sveta - Sedanji odbor bo vodil upravne posle do imenovanja komisarske uprave

Na sinočnji izredni seji je tržaški pokrajinski svet z 12 glasovi od 24 prisotnih svetovalcev potrdil ostavko pokrajinskega odbora. Predsednik in člani odbora ter svetovalci strank levega centra (KD, PSI, PSDI in LSS) so pred glasovanjem izjavili, da se bodo vzdržali glasovanja. Zato je oddalo glasove o potrditvi ostavke odbora 12 svetovalcev opozicije (KPI, PLI in MSI). Ker se je polovica članov pokrajinskega sveta vzdržala glasovanja že pred glasovanjem, so bili glasovi ostale polovice svetovalcev opozicije odločilni in zato je bila ostavka odbora potrjena.

Po zakonu bo v prihodnjih 14 dneh najstarejši izvoljeni svetovalec, misovec prof. Angiolillo, sklical sejo pokrajinskega sveta, na kateri bo formalno načel postopek o izvolitvi novega pokrajinskega odbora. Iz dosedanjih izjav predstavnikov političnih strank, ki so zastopane v pokrajinskem svetu, ter zaradi dejstva, da je bil že imenovan prefekturni komisar za odobritev letošnjega proračuna, ki ga pokrajinski svet ni odobril in zaradi česar je odbor podal ostavko, se predvideva, da bo prihodnja seja le formalnega značaja in da ne bo prišlo do izvolitve novega odbora. Šele na to bo z odlokom predsednika republike razpuščen pokrajinski svet in bo imenovana posebna komisija državnih funkcionarjev, ki bo upravljala pokrajinsko upravo do prihodnjih volitev. Do imenovanja te komisije pa bo upravne posle pokrajine še naprej vodil dosedanji odbor.

Po sporočilu predsednika dr. Savone, da je odbor po neodobritvi letošnjega proračnu podal ostavko in po pozivu, naj svetovalci s tajnim glasovanjem potrdijo ostavko odbora, so predstavniki posameznih skupin podali svoje izjave. Prvi je na kratko spregovoril svetovalec Rudolf (LSS), ki je dejal, da je njegova stranka podpirala ta odbor, ker je poleg drugega napravil tudi precej koristnega za slovensko narodno skupnost. Poudaril je, da sta on in njegova stranka proti imenovanju komisarske uprave in da se bo zato vzdržal glasovanja.

Za njim je govoril vodja komunistične skupine Colli, ki je dejal, da komunistični svetovalci sprejmejo na znanje ostavko odbora, ki so jo že potrdile politične stranke levega centra in Slovenska skupnost s svojo odločno voljo, da ostanejo zveste politiki levega centra. Nato je Colli dejal, da sprejmejo na znanje tudi imenovanje prefekturnega komisarja za odobritev letošnjega proračuna kakor tudi da bo pokrajina dobila komisarsko upravo zaradi jasnih in točnih odgovornosti strank levega centra, zaradi poudarjanja zvestobe politiki, ki je že propadla. Colli je poudaril, da je obstajala alternativa na osnovi katere bi lahko začeli obravnavati vprašanja o programu in predlogih za rešitev krize na osnovi skupne obveznosti brez kakršnekoli izključitve. To je predlagala skupina KPI na prvi in na zadnji seji pokrajinskega sveta.

Svetovalec Colli je nato predložil v odobritev pokrajinskemu svetu resolucijo, s katero pokrajinski svet želi, da bi prišlo čimprej do novih volitev, da se omogoči obnovitev pokrajinskega sveta najkasneje do prihodnje pomladi.

Vodja demokristjanske svetovalske skupine Maly je dejal, da je pokrajinski odbor, ki danes podaja ostavko, devet mesecev dobro vodil pokrajinsko upravo. Nato je poudaril, da so bili neuspešni vsi pozivi opozicijskim skupinam naj omogočijo odboru nadaljevanje svoje dejavnosti vsaj še za nekaj mesecev, da bi tako prišli do prihodnjih občinskih volitev. Potem ko je polemiziral z liberalci in misovci, je dejal, da pokrajinski odbor ni mogel več nadaljevati s svojim delom iz spoštovanja do pokrajinskega sveta in do volivcev, ker ni bil odobren proračun. Po drugi strani je svetovalec Maly menil, da ni primerno zahtevati od volivcev naj gredo na volitve, ki si preveč pogosto sledijo. Ker je znano, da bodo prihodnje leto volitve za tržaški občinski svet, je logično, da bo treba tedaj razpisati tudi volitve za pokrajinski svet. Tudi on je ob koncu izjavil, da se bodo svetovalci KD vzdržali glasovanja pred tajnim glasovanjem.

Socialistični svetovalec inž. Pečenko je dejal, da smo prišli v zaključno fazo težkega življenja odbora, katerega je podprla tudi njegova stranka zaradi programa, ki bi ga moral uresničiti. Pri sestavi tega programa so sodelovali tudi socialisti.

Nadalje je inž. Pečenko poudaril, da je dosedanji odbor v nekaj mesecih svojega življenja opravil delo, ki ga prejšnji pokrajinski odbori niso bili zmožni opraviti. Reke! bi, je nadaljeval inž. Pečenko, da odlikujejo delo odbora levega centra dinamizem in občutljivost do nujnih vprašanj ter perspektive, ki so mnogokrat žele odkrito priznanje tudi opozicije. Zato dosedanji odbor ni padel zaradi pomanjkanja volje in zaradi nezanimanja za mestna vprašanja.

V mojem govoru 25 novembra sem poudaril, je dejal Pečenko, vse argumente, ki so privedli mojo stranko, da nasprotuje komisarski upravi v pokrajini. Zato je pokrajinski odbor padel samo zaradi vzporedne akcije opozicijskih skupin, ki so iz nasprotujočih si razlogov prisilile odbor levega centra, da je podal ostavko z vsemi negativnimi posledicami, ki izhajajo iz tega političnega dejanja. Socialistična stranka bo obvestila javnost, da je storila vse, da bi ohranila pokrajini izvoljeno upravo, kot si je tudi prizadevala, da ne bi odprla vrat komisarjem v drugih krajevnih upravah. V imenu moje stranke, je poudaril Pečenko, prepuščam vso odgovornost za ostavko odbora in za posledice, ki bodo sledile temu dejanju, tistim, ki so vztrajno zasledovali ta smoter. Ob koncu je izjavil, da se ne bo udeležil glasovanja.

Pred glasovanjem sta povedala stališče svojih strank tudi predstavnika liberalcev in misovcev.

V začetku seje je predsednik sporočil, da je prejel dekret prefekta dr. Mazze o imenovanju podprefekta dr. Micelija za komisarja za odobritev proračuna. Predsednik je dejal, da dr. Miceli sedaj proučuje proračunske postavke in da bo že v tem tednu podpisal proračun. Nadalje je dr. Savona sporočil, da sta se on in odbornik Dassovich 3. in 4. tm. udeležila skupščine zveze italijanskih pokrajin, ki je bila v Sorrentu.

V začetku seje je pokrajinski svet potrdil nekaj upravnih sklapov, ki jih je odbor sprejel z nujnim postopkom.

Glede resolucije komunistične skupine, ki predlaga čimprejšnje volitve novega pokrajinskega sveta, je predsednik izjavil, da jo bo odbor postavil na dnevni red prihodnje seje.

Sporazum o knjigah za italijanske šole na Koprskem

V uradu tajništva ministrstva za zunanje zadeve v Trstu so se sestali italijanski in jugoslovanski izvedenci, da bi zaključili že dalj časa trajajoča pogajanja glede kulturne pomoči za področja, za katera velja posebni statut londonskega sporazuma. Sestanku sta predsedovala dr. Guido Gerin in odv. Crtomir Kolenc. Med drugim so se dogovorili, da bodo lahko v italijanskih šolah bivšega področja B v Jugoslaviji uporabljali šolske knjige, tiskane v Italiji. Italijanska vlada bo v okviru tega dogovora darovala učencem italijanskih šol v Jugoslaviji za nad 4 in pol milijona lir šolskih knjig.

Za enoten nastop v korist razlaščenih

V naši včerajšnji številki smo na kratko poročali o sestanku prizadetih lastnikov zemljišč, ki ga je v ponedeljek organiziral v Dolini Konzorcij za zaščito razlaščencev. Kakor je razvidno iz poročila, so prisotni člani konzorcija predlagali skupno stališče konzorcija in odbora za pomoč razlaščencem glede višine cen za razlaščena zemljišča ter skupna pogajanja z družbo za naftovod. Člani predsedstva so zagotovili, da se bodo potrudili, da bi prišlo do skupnega nastopa.

Vse kaže, da je pri vprašanju razlaščevanja za naftovod zdaj prišlo do odločilnega in zelo važnega trenutka za zaključek pogajanj. Zaradi tega je nujno potreben enoten nastop ne samo vseh organizacij in ustanov, ki zastopajo in ščitijo interese prizadetih lastnikov, ampak samih prizadetih lastnikov. Prav v tem trenutku se je treba izogibati polemik, obenem pa tudi ozkih, sebičnih pogledov in interesov. Zelo bi na primer grešil posameznik, ki bi se sam spuščal v pogajanja in sklepanje pogodbe brez vednosti in sodelovanja organizacije, oziroma ustanove, v katero se je včlanil, da bi branila njegove in skupne interese. Tako ravnanje bi škodovalo njemu in skupnemu nastopu. Zato toplo priporočamo vsem prizadetim lastnikom zemljišč, ki bodo razlaščena ali obremenjena s služnostmi za naftovod, naj bodo v tesnem stiku s svojo organizacijo.

Danes kongres federacije PSIUP

Danes bo prvi pokrajinski kongres Italijanske socialistične stranke proletarske enotnosti (PSIUP). K prvemu dopoldanskemu delu zasedanja so bile povabljene delegacije federacij KPI, PSI, PSDI, predstavniki Gibanja za neodvisnost, zastopstvo Nove delavske zbornice CGIL, kakor tudi zastopstvo Socialistične zveze delovnega ljudstva iz Kopra.

Po izvolitvi predsedstva bo tajnik federacije Ezio Martone podal uvodno poročilo v imenu dosedanjega vodstva. Popoldne bo na vrsti razprava med delegati, nato pa izvolitev novih vodstvenih organov in delegatov za vsedržavni kongres, ki se bo začel 16. tm v Rimu.

* *V okviru delovanja tržaškega* Lyons cluba je sinoči v kongresni dvorani trgovinske zbornice bivši italijanski ambasador v Sovjetski zvezi Luca Pietromarchi predaval o najnovejšem razvoju vsestranskih stikov med ZSSR in Zahodom. Pietromarchi dobro pozna Sovjetsko zvezo, saj je služboval v Moskvi od leta 1958 do 1961 Njegovo predavanje je prišla poslušat številna publika, ki je z zanimanjem sledila njegovim izvajanjem.

PREDSTAVNIKI BENETK PRI MINISTRU SPAGNOLLIJU

Zanikane vesti o reorganizaciji plovnih družb z državno udeležbo

Združitev Tržaškega Lloyda in Adriatice s sedežem v Trstu bi za gospodarstvo naše dežele lahko veliko pomenila

Minister za trgovinsko mornarico Spagnolli je v Rimu sprejel odposlanstvo beneških predstavnikov, med katerimi so bili župan ing. G.F. Fisca, predsednik pokrajine A. Bagagiolo, predsednik trgovinske zbornice ing. A Usigli, trije člani notranje komisije državne plovne družbe «Adriatica» ter nekateri drugi predstavniki javnega in gospodarskega življenja iz Benetk.

Odposlanstvo je zaprosilo za sprejem zaradi vesti, ki se je pred dnevi razširila v Benetkah in Trstu, da nameravajo vladni krogi združiti štiri plovne družbe z državno udeležbo (Italio, Tirrenio, Adriatico in Tržaški Lloyd, v dve sami grupaciji, in sicer eno s sedežem v Genovi, drugo pa s sedežem v Trstu. Novico o omenjeni vladni nameri je prizadetim krogom posredovala organizacija uslužbencev državnih pomorskih družb Federsindan, ki je znala tudi povedati, da kani minister za trgovinsko mornarico Spagnolli v kratkem času predložiti vladi posebno priporočilo, naj bi skrčili delokrog holdinga Finmare, katerega članice so omenjene štiri plovne družbe, ki vzdržujejo redne zveze «državne važnosti» (preminente interesse nazionale) ali kratko p.i.n., za 30 odst., kar bi seveda imelo za posledico znatno skrčenje tudi v številu vkrcanega osebja in upravnega aparata na suhem.

Minister Spagnolli je beneškemu odposlanstvu zagotovil, da ne namerava vlada storiti nobenega takšnega ukrepa ne v bližnji ne v bolj oddaljeni bodočnosti, nakar so se Benečani zadovoljni vrnili domov, kjer so poročali prizadetim krogom, da se je njihova pot v Rim zaključila s polnim uspehom.

Tržaški krogi so ves ta čas ostali ob strani in skoraj brezbrižno sledili prizadevanjem Benečanov. Pa vendar bi združitev Tržaškega Lloyda in Adriatice — ako bi do tega prišlo in ako bi bil za sedež nove družbe izbran res Trst — za našo luko in za celotno gospodarstvo dežele Furlanije-Julijske krajine lahko veliko pomenila. Po mislimo samo, koliko novih pomorskih dejavnosti bi s tem sprožila premestitev sedeža družbe v Trst, dalje koliko stranskih podvigov na gospodarskem, tehničnem, trgovinskem, turističnem in tranzitnem področju bi se iz tega sčasoma porodilo.

Dr. Dolhar je predaval v Slovenskem klubu

Z velikim številom lepih slik je včeraj zvečer v Slovenskem klubu dr. Rafko Dolhar popeljal svoje poslušalce daleč, daleč na sever, prav do skrajnega rta Skandinavije. V poljudnem pripovedovanju je prikazal svojo pot na Norveško ter dolgo, večdnevno potovanje na sever po morju, nato pa še prek Svedske.

Za prijeten večer so bili poslušalci dr. Dolharju prav hvaležni.

Sestanek o lesni specializaciji velesejma

V prostorih trgovinske zbornice je bil sinoči poseben sestanek predstavnikov same zbornice, tržaškega velesejma in tukajšnje zveze lesnih trgovcev. Na sestanku so vzeli v pretres vprašanje nadaljnje specializacije tržaškega velesejma v lesni stroki, ter so s tem v zvezi poudarili, da opravlja tržaški emporij v leseni trgovini že dolga leta prvenstveno funkcijo na Sredozemlju, saj predstavlja po eni strani tradicionalno tranzitno pristanišče za srednjeevropski in podonavski les, namenjen na Vzhod, v zadnjih letih pa tudi uvozno pristanišče za eksotičen les iz čezmorja. Po končanem sestanku niso izdali nobenega sporočila.

Skozi Javna skladišča za 6 odst. blaga

Skozi tržaška javna skladišča je šlo v prvih desetih mesecih letošnjega leta za 6 odst. več blaga kakor v istem razdobju lani. Letos je narastla zlasti količina manipuliranega «raznega blaga» (lani 841 tisoč, letos 909.000 ton), nekoliko višji pa je bil tudi dovoz in odvoz rudnin; promet z žitaricami in lesom pa je nasprotno popustil.

12. dec. v Kulturnem domu

Občni zbor Sindikata slov. šole

V nedeljo, 12. dec., ob 9. uri bo v mali dvorani Kulturnega doma redni občni zbor Sindikata slovenske šole v Trstu.

Na dnevnem redu: Otvoritev, izvolitev predsedstva, branje zapisnika lanskega občnega zbora, poročila tajništva, referentov, nadzornega odbora in razsodišča, razprava in sprejem poročil, razrešnica, volitve novega odbora, predlogi, razno.

Vsi, ki žele predložiti kak predlog, naj ga pismeno predlože odboru Sindikata slovenske šole, Ul. Fabio Filzi 8/I. do 10 dec.

Vabljeni tudi nečlani

PROSVETNO DRUŠTVO IGO GRUDEN

iz Nabrežine priredi jutri, v četrtek, dne 9. t.m. ob 20.30 uri v društvenih prostorih predavanje

O SLOVENSKEM ŠPORTU V ZAMEJSTVU

Predaval bo
prof. Bojan Pavletič
(Dvorana bo zakurjena)

Vabljeni vsi!

MLADINSKI KROŽEK OPČINE

priredi v petek, 10. decembra predavanje s skioptičnimi slikami

Gradovi na Slovenskem

Dvorana bo zakurjena.

Vabljeni vsi!

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

V četrtek, 9. decembra 1965 ob 20. uri v PIRANU,
v petek, 10. decembra 1965 ob 16.30 in ob 20. uri v KOPRU

Ivan Cankar
HLAPCI

Razna obvestila

FOTOGRAFIJE Z BRUCOVANJA, ki je bilo v soboto 27. novembra v Kulturnem domu, so na ogled v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20.

Gledališča

VERDI

Blagajna gledališča Verdi bo odprta danes od 9,30 do 13. ure za prodajo vstopnic za prvo predstavo opere «Judith» tržaškega skladatelja Livia Luzzatta, novo za Italijo, ki bo v četrtek, 9. dec. ob 20,30 za red A v parterju in ložah ter za red C na galerijah in balkonih.

Opero bo dirigiral Nino Verchi, v glavnih vlogah bosta nastopila Simona Dall'Argine (kot protagonistka) in Aldo Bertocchi, v ostalih pa Bruna Ronchini, Laura Cavalieri, Ottavio Taddei, Rinaldo Pelizzoni, Enzo Viario, Vito Susca, Giuseppe Botta in Nevio Capozzari.

Orkester in zbor gledališča Verdi. Režija Carlo Piccinato. Zborovodja Giorgio Kirschner. Scene je izdelal Ercole Sormani po osnutkih Adriane Muojo.

Kino

Nazionale 14.30 «Ipcress» Technicolor. Michael Caine, Guy Dobman.
Arcobaleno 14,30 «Perchè uccidi ancora» Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Excelsior 14,30 «La decima vittima» Technicolor. Marcello Mastroianni, Ursula Andress. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Fenice 14,30 «Operazione Crossbow» Metrocolor. Sophia Loren, George Peppard, John Mills.
Grattacielo 14,30 18,00 21,40 «My fair lady» — Technicolor. Panavision. 70 mm. Audrey Hepburn. Rex Harrison.
Alabarda 14,30 «7 uomini d'oro» — Technicolor. Rossana Podestà, Philippe Leroy
Filodrammatico 14,00 «Una pistola per Ringo». Colorscope. Montgomery Wood. Zadnji dan.
Aurora 15,00 «Castelli di sabbia» — Prepovedano mladini pod 14. letom.
Cristallo 14,30 «I grandi condottieri» Esstmancolor. Ivo Garrani Rosalba Neri.
Garibaldi 14,30 «I figli del leopardo» Technicolor. Franco Franchi. Ciccio Ingrassia.
Capitol 14,00 «Rita la figlia americana». Toto, Rita Pavone, Fabrizio Capucci.
Impero 15,00 «Due mafiosi contro Goldginger».
Vittorio Veneto 13,45 «Il colonnello von Ryan» Technicolor. Frank Sinatra, Trevor Howard.
Moderno 14,30 «I dieci della Legione». Technicolor. Burt Lancaster.
Astra 15,30 «Uno sparo nel buio».
Astoria 14,00 «Zorba il greco» Anthony Quinn. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Abbazia 15,00 «Il magnifico cornuto» Ugo Tognazzi, Claudia Cardinale. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Ideale 14,00 «Quando l'amore se n'è andato». Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

SEJA DEŽELNEGA SVETA

V svojem poročilu je Berzanti poudaril dobre odnose s sosedi

Niti z besedo pa se ni spomnil vprašanj slovenskega dela deželnega prebivalstva - Ponovna odobritev zakona o solidarnostnem skladu

Na včerajšnji seji deželnega sveta je najprej predsednik deželnega odbora Berzanti v zvezi s proračunom za prihodnje leto podal poročilo o dejavnosti avtonomne dežele, nakar so ponovno odobrili zakonski osnutek o deželnem solidarnostnem skladu za omejevanje posledic raznih ujm in neurij. Ta zakonski osnutek je namreč vlada vrnila svetu v ponovni pretres, pri čemer je navedla, katere popravke je treba vnesti, da bo zanjo sprejemljiv. Glavna razlika v novem osnutku je pač v tem, da se v resnici niti ne ustanovi trajen sklad, marveč so določili le vsoto, ki jo bodo potrošili še letos, oziroma iz letošnjega proračuna; za prihodnja leta pa so določili, da bodo dajali pomoč po potrebi s posebnimi občasnimi zakoni, medtem ko so v prvotnem besedilu določili v ta namen po pol milijarde za vsako leto. V zvezi z novim besedilom tega zakona so predložili samo komunisti popravek k členu 3 po katerem bi dajali kmetom prispevke za obnovo naprav in posestev, ko bi utrpeli najmanj 30 odstotkov škode na pridelku. Večina pa je ta popravek zavrnila.

Končno so odobrili novo besedilo, za katero so glasovale vse navzoče svetovalske skupine razen komunistov, ki so se vzdržali.

Predsednikovo poročilo je trajalo nad poldrugo uro. V njem je podrobno orisal dejavnost deželnega sveta od 1. januarja letos do sedaj. V tem razdobju je imel svet 102 seji, na katerih so odobrili 38 zakonov, h katerim je treba dodati še 11 zakonov, ki jih je vlada zavrnila in so morali o njih ponovno razpravljati ter jih odobriti. Razpravljali so o 21 resolucijah, odborniki in predsednik pa so odgovorili na 98 interpelacij in 136 vprašanj. Deželne komisije pa so imele 135 sej za razpravljanje o raznih zakonih. Deželni odbor pa se je sestal 55-krat in sprejel nad 2300 sklepov.

Berzanti je zatem v svojem poročilu orisal sprejete izvršilne določbe za uresničenje statuta ter prešel na posamezne odseke. Omenil je razporeditev deželnih sedežev, uradov in osebja ter orisal naslednje veje deželne dejavnosti: krajevne ustanove, financo, načrtovanje, urbanistiko, ukrepe ob ujmah in neurjih, javna dela, kmetijstvo, gozdarstvo, gorsko gospodarstvo, lov in ribolov, industrijo, rudarstvo, trgovino, obrt, strokovno šolstvo, delo in socialno skrbstvo, zadružništvo, turizem, prevoze, šolstvo, pomoč učencem in dijakom, kulturne dejavnosti, razvedrilne dejavnosti, higieno in zdravstvo. Povedal je, kaj je dežela napravila na vseh teh toriščih. Zatem je omenil dva državna zakonska predloga, ki ju bodo predložili parlamentu in ki se tičeta sestave ustavnega sodišča in člena 50 deželnega statuta o državni pomoči za izredna javna dela.

V zaključnem delu poročila je dr. Berzanti nakazal politično usmeritev odbora in se pri tem žal sploh ni spomnil, da žive v deželi tudi Slovenci in ni dal glede uresničenja njih pravic nobenega zagotovila. Najbolj važna v tem zaključku je bila vsekakor napoved o bližnjem sodelovanju socialistov v deželnem odboru, tako da se tudi v deželnem merilu vzpostavi levi center po vzoru vlade.

Berzanti je rekel, da meni odbor, da je vedno deloval dosledno s politično linijo, ki jo je napovedal v svojih programskih izjavah. Odbor bo tudi vnaprej ostal zvest tej liniji, pri čemer je zadovoljen, da jo bo lahko uresničeval skupno z novimi silami, ki sestavljajo politično večino na vsedržavni ravni. Ustrezni sklepi pripadajo seveda svetovalskim skupinam, ki podpirajo sedanjo upravo. Odbor pa je pripravljen potegniti iz tega primerne zaključke.

Berzanti je zatem dejal, da mora biti poklicano k uresničevanju deželne politike tudi čim širše zastopstvo krajevnih ustanov in socialnih plasti, ki sestavljajo deželo. To je nujno, da se ljudstvo ne od tuji deželni ureditvi. Zato morajo deželni upravitelji okrepiti stike in sodelovanje, kar bo tudi v skladu z bodočim načrtovanjem. Da bi bili stiki z državljani čimbolj tesni, bodo tudi stalno skrbeli za službo odnosov z javnostjo. Avtonomistične izkušnje se morajo zato vedno bolj kreniti, tako da preidejo ljudem v kri in da bodo stalno imeli občutek, da soodločajo v javnih zadevah. S tega stališča izraža dežela tudi željo po čim tesnejšem sodelovanju s tiskom, ki lahko opravlja zelo važno vlogo.

Smoter, ki ga hočemo doseči, je dejal Berzanti, to je, povečanje dohodka, odstranitev razlik med raznimi področji ter končno resničen gospodarski in socialni napredek, terja splošno sodelovanje, ki bo težilo k racionalnejšemu izkoriščanju vseh človeških, naravnih in finančnih virov v deželi; vse to pa je treba doseči v okviru bolj široke narodne in mednarodne solidarnosti.

V zvezi s tem se postavlja vprašanje odnosov z državnimi organi ter potreba, da ne zapiramo oči pred stvarnostjo, ki je sicer onstran državnih meja, pa nam je posebno blizu in smo z njo povezani s posebnimi interesi. S tem je povezano vprašanje obrambe deželne avtonomije, kar je osnovna obveznost dežele pred njenim prebivalstvom. Avtonomiji sicer ne preti nobena nevarnost, toda pri osrednjih organih se je pokazala težnja po omejevanju deželnih pristojnosti. Zato mora dežela čuvati svoje pravice. Nekoliko prej sem omenil, je rekel nadalje Berzanti, potrebo po odnosih s sosedi. Pri tem sem mislil na bližnjo Koroško in bližnjo republiko Slovenijo ter na stike z uradi in organi Evropske skupnosti.

Odbor je ostal zvest svojim obveznostim ter je vzpostavil prve odnose z obema mejnima deželama z namenom, da se vezi prijateljstva in dobrega sosedstva vedno bolj okrepijo. Na sestankih in obiskih smo proučili vprašanja, ki so v skupnem interesu ter smo se domenili o prvih korakih za njihovo reševanje, je dejal predsednik.

Zatem je Berzanti omenil napore, da bi izbrali Doberdob za zgraditev protosinhrotrona ter izrazil upanje, da bodo ti napori rodili tudi uspehe. Končno je izrekel upanje, da bo delo odbora naletelo na vedno večjo podporo deželnega sveta in s tem tudi javnega mnenja.

HUDA PROMETNA NESREČA PRI OREHU

Avto zdrsel na mokrem asfaltu in se zaletel v drevo ob cesti

V avtomobilu sta se precej močno ranili snaha, ki je vozila avto, in njena tašča

Pri Orehu se je včeraj zjutraj pripetila huda prometna nesreča, katere žrtvi sta postali snaha in tašča. Bilo je okrog 9. ure, ko je 23-letna Serena Goitan por. Kozina iz Ul. Cisternone 88 proti mejnemu prehodu na Škofijah, vozila avto «volkswagen» TS 57376, v katerem se je peljala tudi 64-letna tašča Angela Kokorovec por. Kozina, ki stanuje istotam kot snaha. Goitanova je že privozila v bližino begunskega taborišča, ko je nenadoma izgubila nadzorstvo nad avtom. Vozilo je namreč zdrselo po mokrem asfaltu, zavozilo na desni rob ceste in se silovito zaletelo v drevo. Zaradi močnega sunka sta se obe ženski v notranjosti avta pobili in ranili. Nekaj časa potem, so ju z rešilnim avtom prepeljali v bolnišnico ter ju sprejeli na nevrokirurški oddelek. Kokorovčeva se bo morala zdraviti 8 dni, ker se je pobila in ranila po čelu, desnem sencu in začasno izgubila spomin. Snaha pa se je ranila po ustnicah, se pobila po čeljusti in si verjetno poškodovala kost. Zdraviti se bo morala 10 dni. Na kraju nesreče so potrebne formalnosti opravili karabinjerji.

Avtomobilist povozil žensko v Miljah

Žrtev prometne nesreče je postala včeraj zjutraj 65-letna Giuseppina Pitacco por. Cosulich iz Milj, Ul. San Giovanni 10. Okrog 7. ure je v bližini stavbe štev. 10 prečkala Ul. Frausin v Miljah. Ko se je znašla sredi cestišča, je v smeri proti središču Milj, z avtom TS 65243 privozil 38-letni Amedeo Giacomin od Sv Barbare 394 in Pitaccovo podrl, čeprav se ji je na vse načine skušal izogniti in ustaviti avto.

Pri padcu se je ženska pobila in ranila po čelu, po glavi in spodnjih udih. Z rešilnim avtom so Pitaccovo odpeljali v bolnišnico, kjer so jo pridržali na nevrokirurškem oddelku. Pitaccova se bo morala zdraviti 50 dni.

Pijan je vozil avto in povzročil trčenje

7. oktobra zvečer je 37-letni Federico Jakomin s Kjadina 7/1 nekajkrat globoko pogledal v kozarec. Potem je stopil v avto TS 25710 in se s Proseka zapeljal proti Nabrežini. Toda na pol poti se je pripetila nesreča. Jakomin je trčil v avto, ki ga je nasproti privozil Salvatore Gava iz Ul. Villan de Bachino 4 ter se tedaj tudi ranil. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer se je moral na nevrokirurškem oddelku zdraviti 20 dni. Ko je okreval, je moral Jakomin na kvesturo, kjer so ga zaslišali. Na podlagi zdravniškega spričevala so agenti Jakomina prijavili sodišču zaradi pijanosti in ker je pijan vozilv avto. Pustili so ga na začasni svobodi.

Smrtne posledice zaradi padcev

Dve priletni ženski sta včeraj izdihnili v bolnišnici zaradi posledic nerodnih padcev. Na četrtem medicinskem oddelku je podlegla 88-letna Emma Goldschmid vd. Varati iz Ul. Romagna 88, na ortopedskem oddelku pa 87-letna Maria Golob iz Ul. Marconi 38. Prvo so prepeljali v bolnišnico 21. oktobra, drugo pa 4. novembra. Obe sta nerodno padli v stanovanju in si zlomili levo stegnenico.

Važno opozorilo našim vinogradnikom

Vinogradnike opozarjamo, da zapade v petek, 10. decembra, rok za prijavo letošnjega vinskega pridelka in zaloge lanskega, ki so ga imeli v kleti opolnoči 30. novembra. Po preteku roka ne bodo trošarinski uradi sprejemali prijav, niti izdajali potrdila. Po novem zakonu so predvidene stroge kazni za tiste, ki ne bi napravili teh prijav v določenem roku.

Tajništvo Kmečke zveze in Zveze malih posestnikov je na razpolago svojim članom, da jim izpolni in vloži prijave.

Ne čakajte do zadnje ure, da ne bo prepozno!

* *V dvorani «Di Vitorio» v Ul. Pondares* je sovjetski gospodarski strokovnjak Vadim Kiričenko sinoči predaval o najnovejšem gospodarskem razvoju v Sovjetski zvezi. Zaradi pomanjkanja prostora bomo daljše poročilo o njegovem predavanju objavili v jutrišnji številki.

● GUIDO SAMBO, *znani pesnik v tržaškem šentjakobskem narečju in komediograf, je te dni dopolnil 60-letnico ter 40 let, odkar so izšle v založbi «Parnaso» njegove prve pesmi. V gostilni «Grimalda», ki jo vodi Škedenjka ga. Malvina, so ga številni prijatelji počastili z zlato spominsko kolajno in diplomami. Za veselo razpoloženje sta poskrbela basist Gregorič in mladi Jankovič ob klavirju.*

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Potrjena kazen zaradi povzročitve prometne nesreče in telesnih poškodb

Pogojno obsojen mladenič, ki si je na ulici «sposodil» tuji motor

Tržaško kazensko sodišče (predsednik Rosano, tožilec Brenci, zapisnikar De Paoli) je včeraj sodilo v svojstvu prizivnega sodišča 28-letnega Fabia Frasco iz Trevisa, ki je bil obtožen, da je prizadejal razne telesne poškodbe dvema osebama.

Dogodek, ki je Frasco pripeljal najprej pred sodnika in potem pred kazenske sodnike, se je odigral nekaj po 23. uri 29. aprila leta 1963 na vogalu Ulic sv. Marka in d'Alviano.

Frasca se je peljal navzdol po Ul. sv. Marka, medtem ko mu je drugi avto, ki ga je upravljal Nello Grio, prihajal iz Ul. d'Alviano, in sicer z leve strani. Frasca ni opazil na cesti v smeri svoje vožnje znaka «stop» ter je kljub temu, da ga je šofer, ki je prihajal z leve, opozarjal z žarometom, hotel izsiliti prednost. Tako je trčenje postalo neizogibno. Skupaj s Frasco sta se peljala tudi brat in sestra Valentino in Luciana Vergeri z Elizejskih poljan 22, ki pa sta se le malenkostno pobila. Hujše poškodbe sta pa dobila Grio in njegova žena Italia Lonzar. Poškodovanca sta tožila neprevidnega voznika ter zahtevala odškodnino.

Prvostopna obravnava je bila 24. aprila lani pred sodnikom, ki je spoznal Frasco za krivega ter ga obsodil na 5.000 lir globe, na povračilo stroškov za zastopstvo zasebne stranke ter na 300.000 lir predujma prizadeti stranki. Frasca se je pritožil proti razsodbi, toda kazenski sodniki so včeraj potrdili prvotno razsodbo.

Pogojno in brez vpisa v kazenski list so kazenski sodniki obsodili 19-letnega Ezia Coslovicha na 8 mesecev zapora, 35.000 lir globe, 1 mesec in 10 dni pripora ter 7.000 lir globe zaradi kraje skuterja, vožnje brez vozniškega dovoljenja in neupoštevanja ukaza mestnih redarjev, naj se ustavi.

Coslovich se je še kar dobro izmazal iz zagate v katero je zašel, ko je zaradi nepremišljenosti in mladeniške neugnanosti 10. avgusta letos ukradel skuter, ki ga je njegov lastnik Vittorio Forza iz Ul. Rossetti 4 parkiral pred svojim domom ne da bi ga zaklenil. Bilo je okoli 1. ure, ko je Coslovich zajahal «železnega konjička» ter se odpeljal proti Reški cesti. Dva redarja ki sta nadzorovala cestni promet, sta ga pozvala, naj se ustavi, toda mladenič je bil gluh za brlizganje. Redarja pa se nista pustila ugnati ter sta ga zasledovala z motorji. Dohitela sta ga ter izročila letečemu oddelku. Ker še ni bil nikoli kaznovan, so ga po nekaj dneh izpustili iz zapora, toda procesu pred sodiščem se ni mogel izogniti.

KDOR SE PRVIČ NAROČI NA

PRIMORSKI DNEVNIK

ZA LETO **1966**

- *prihrani 3.300 lir*
- *podari družini lepo darilo*
- *prejemal bo zastonj list ves mesec december*
- *prejme v dar še lepo slovensko knjigo*

Telefonirajte na štev. 37-338 ●
ali pa izročite vaš naslov raznašalcu ●

PRIMORSKI DNEVNIK
Ul. sv. Frančiška 20

Kino na Občinah

predvaja danes, dne 8. t. m. z začetkom ob 15. uri barvni film v Cinemascope:

PAZZI, PUPE e PILLOLE

(Norci, dekleta in tablete)

Igrata:
JERRY LEWIS
GLEDNA FARRELL

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 8. t. m. z začetkom ob 16. uri barvni pustolovski film v Cinemascopu:

IL GRANDE PAESE

(VELIKA DEŽELA)

Igrajo: GREGORY PECK — YEAN SIMMONS — CAROL BAKER — CHARLTON HESTON

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes, dne 8. t. m. z začetkom ob 16. uri Panavision Metro film:

COMPAGNIA DI CODARDI

(STOTNIJA STRAHOTEPCEV)

Igrajo:
GLENN FORD — STELLA STEVENS — MELVYN DOUGLAS

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 7. decembra 1965 se je v Trstu rodilo 17 otrok, umrlo pa je 14 oseb.

UMRLI SO: 59-letna Libera Degrassi por. Degrassi, 64-letni Roberto Marussi, 41-letni Stanislao Urbanc, 71-letna Maria Caramia vd. Barbone, 58-letni Renato Furlan, 67-letni Pasquale Manuti, 59-letna Maria Cocevar por. Ippolito, 66-letni Giovanni Kandus, 88-letna Emma Goldschmied por. Varadi, 57-letna Maria Golob, 55-letni Luciano Deangeli, 59-letni Giovanni Germani, 85-letna Maria Sossich por. Stoppini, 85-letna Marcella Antonini vd. Pohl.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
**(6. 12. do

GVERILSKO GIBANJE V LATINSKI AMERIKI SE ŠIRI

Srednjeveške razmere osnovni razlog uporov

V Venezueli se oboroženi spopadi vodijo že celih pet let - Težke ofenzivne akcije vladnih čet - Konsezvativne sile skušajo gverilsko gibanje prikazati kot nekaj, kar je organizirano od zunaj - Reakcionarno časopisje opozarja na «komunistično nevarnost»

RIO DE JANEIRO, decembra. — Danes se po gorskih predelih Venezuele, Kolumbije, Peruja, Gvatemale in Ekvadorja dan in noč v vseh smereh pomikajo oborožene kolone ljudi. To so gverilci, se pravi ljudje, o katerih se dejansko zelo malo zna.

Po svoji obliki je to gverilsko gibanje zelo pestro, vsebina pa je ista: oborožen upor proti neznosni stvarnosti. Njegova osnovna težnja je, da bi se ljudstvo otreslo stoletnih fevdalno-latifundističnih okov, ki danes latinsko-ameriškemu kontinentu z njegovimi 230 milijoni ljudi onemogočajo, da bi svobodno zadihal. Prav zaradi tega tudi gverilsko gibanje v pretežni meri sestavljajo najbolj siromašne kmečke množice, katerim se je iz idealnih pobud pridružila tudi mladina.

Gverilci so povečini iz krajev, kjer se bore, vendar nihče natančno ne ve, koliko jih je.

Danes ni več moč govoriti, kot še pred kratkim, samo o gverilskih oboroženih spopadih v Venezueli in Kolumbiji, marveč, kot že omenjeno, tudi v Peruju, Ekvadorju, Gvatemali in drugih centralno-ameriških državah. Gibanje, ki se opira na partizanski način bojevanja, ima čedalje večji vpliv ter se širi iz ene dežele v drugo, tako da je že moč govoriti o kontinentalnih dimenzijah tega pojava.

Venezuela je dežela, kjer se že polnih pet let vodijo oborožene borbe. Plamen tajnega oboroženega gibanja je zajel celo vrsto zveznih venezuelskih držav. Kolumbija je že ustanovila svojo «osvobodilno armado», ki že nekaj let nadzoruje dober del ozemlja. Tu je gverilsko gibanje že ustvarilo tudi dokaj otipljive oblike novih družbenih odnosov. Na področjih, ki jih nadzorujejo gverilske enote, je bila na primer izvedena agrarna reforma ter ustvarjene ustrezne oblike nove izvršne oblasti.

Pred kakimi štirimi meseci so se gverilske operacije začele tudi v Peruju. In visoki andski vrhovi so danes iz dneva v dan priča čedalje večjih srditih oboroženih spopadov. V deželi je bilo proglašeno obsedno stanje, vladne čete pa že ves čas skušajo z močnimi ofenzivnimi operacijami zlomiti oboroženi odpor. Gverilske enote sestavljajo tu v glavnem Indiosi, predstavniki avtohtonega prebivalstva, ki ni več moglo prenašati težkih življenjskih pogojev, kakršni danes obstajajo v Peruju. Okrog pet milijonov teh domala povsem pozabljenih ljudi sredi divjega andskega gorovja je bilo dolga stoletja izpostavljenih najbolj nečloveškemu fevdalnemu, da ne rečemo suženjskemu izkoriščanju. Prav to predstavlja osnovni razlog, da so začeli z gverilsko borbo.

Podatki o oboroženih akcijah so zelo skopi. Znano pa je, da so gverilske enote nenehoma izpostavljene močnim ofenzivnim napadom številnejšega in bolje oboroženega nasprotnika. In tudi to je znano, da n.pr. v Kolumbiji konservativne sile danes ravnajo na enak način, kot sajgonska vlada in Američani v Vietnamu, se pravi, da so gverilci in ljudstvo, ki jih podpira, žrtve najhujšega terorja.

Nekaj več podatkov so zadnji čas omogočila nekatera latinskoameriška napredna gibanja. Po teh je na primer v nekem neusmiljenem letalskem napadu vladnih sil na povsem nezavarovana naselja sredi področja, ki je pod kontrolo gverilcev, bilo ubitih nad 3000 nedolžnih ljudi. Vladne čete se v svojih ofenzivnih operacijah proti kolumbijskim uporniškim področjem poslužujejo vseh vrst najbolj uničevalnega orožja. Isti podatki tudi pravijo, da je v Kolumbiji že leta 1963 v oboroženih spopadih izgubilo življenje nad 4000 oseb.

Oblasti se na vse načine trudijo, da bi gverilce prikazale kot nekakšne razbojniške teroriste, roparje in poklicne morilce. Vendar pri tem nimajo kdove kakšnega uspeha. Latinsko-ameriški militarizem, ki je uveljavil svojo oblast na skoraj dveh tretjinah kontinenta, pa seveda še kar naprej trdi, da predstavlja to splošno ljudsko odporniško gibanje nekakšno «subverzivno gverilsko vojno», ki da je med drugim tudi organizirana od zunaj. Postavlja se zahteva po ustanovitvi skupne kontinentalne armade, katere naloga bi bila, da obračuna s temi «terorističnimi tolpami». Prav pred kratkim je bilo v Limi posvetovanje šefov oboroženih sil ameriške hemisfere, na katerem je bilo tudi govora o vojaški integraciji, potrebni za uničenje gverilskega gibanja.

Ogromen aparat, ki razpolaga s številnimi ljudmi ter z milijoni ameriških dolarjev, je zdaj začel naravnost histerično propagando, s pomočjo katere naj bi dokazal, da predstavlja širjenje gverilskega gibanja začetek «ofenzive mednarodnega komunizma» na latinsko-ameriškem področju. Tisk pa vsakodnevno objavlja vesti o «komunistični nevarnosti», da bi tako z nečim upravičil že omenjene vojaške integracije ter brutalne metode v borbi proti pripadnikom gverilskega gibanja. V resnici pa je neizpodbitno dejstvo, da predstavlja osnovni razlog oboroženega odpora dejstvo, da se tlačene množice hočejo otresti srednjeveške zaostalosti in izkoriščanja ter spremeniti družbeno podobo kontinenta. V Kolumbiji razpolaga na primer okrog 25.000 latifundistov z nič manj kot 14 milijoni hektarov zemlje, kar predstavlja 75 odst. vseh obdelovalnih površin. Vtem ko je po drugi strani okrog milijon kmetov, ki sploh nimajo svoje zemlje. V Peruju je položaj domala enak. Pravkar so Združeni narodi sporočili, da živi danes še okrog 8 do 10 milijonov kmetov Latinske Amerike, Azije in Afrike v «statusu polslužabnikov in polsužnjev». In prav ti so, ki predstavljajo danes «najbolj eksploziven element» latinsko-ameriškega področja. To področje je zares nemirno, vendar ne zaradi gverilcev, pač pa po zaslugi najbolj reakcionarnih sil, ki se s skrajno brezobzirnostjo postavljajo po robu sleherni družbeno-ekonomski spremembi. Politična pobuda ali zavestni politični elementi, pa so najprej samo drugorazrednega pomena v širjenju gverilskega gibanja.

Težke gospodarske in življenjske okoliščine so poglavitna osnova oboroženih odporov, ki se tu čedalje bolj širijo. To pa po drugi strani ne pomeni, da bi gverilsko gibanje, ki se v marsikaterem pogledu stihijsko razvija, ne imelo tudi svoje politične vsebine. Podpira pa ga večina levo usmerjenih političnih in drugih gibanj; ki se zavedajo, da bo moč samo preko oboroženega upora uveljaviti zahteve milijonov siromakov po boljšem in pravičnejšem življenju.

Z gornjim vozilom, ki spominja na kako predpotopno pošast, je Craig Breedlove z 978 km na uro dosegel absolutni hitrostni rekord. Imenoval ga je «Spirit of Amerika», s čimer je bržčas hotel poudariti premoč Američanov na področju hitrostnih tekmovanj

NOV USPEH JUGOSLOVANSKIH GRADITELJEV

Prvi člen hidrocentrale «Trebišnjica» «Dubrovnik» že obratuje

Za sedaj bo centrala dala eno milijardo kWh, ko bo končan drugi jez, bo njena proizvodnja poldrugo milijardo - Ves sistem pa bo dajal nad 2 milijardi kWh

Od predvojnih časov do danes se je jugoslovanski industrijski potencial tako razvil, da današnjih 15 milijard kWh električne energije ne more zadostiti potrebam. Problem je celo tako pereč, da so se v odgovornih beograjskih krogih prav te dni resno ukvarjali z načrti, kako pospešiti program za gradnjo hidro in termocentral, po katerem se bo morala proizvodnja električne energije do leta 1970 povečati za nadaljnjih 7 milijard kWh, v kar pa ni všteta proizvodnja velikanske hidrocentrale, ki so jo začeli graditi v Železnih vratih na Donavi in ki bo sama dajala okoli 10 milijard kWh, kar pa se bo delilo na dvoje, kajti pri teh delih sodeluje tudi sosedna Romunija.

Pri takšnem stanju je povsem razumljivo, da je začetek obratovanja hidrocentrale «Dubrovnik», ki so jo pred tremi dnevi spustili v pogon, predstavljal pomemben dogodek, saj gre za veliko centralo, ki bo v sedanjem obsegu dajala eno milijardo kWh elektrike na leto, ko pa bo povsem dograjena, bo njena zmogljivost znašala 1 milijardo 600 milijonov kWh, vtem ko bo ves njen «sistem», ko bo obratoval v celoti, dajal kar obilni dve milijardi kWh elektrike na leto.

Hidrocentrala «Dubrovnik» spada v sistem central «Trebišnjica» in je v tem sklopu «prva stopnica». Za sedaj centrala «Dubrovnik» izkorišča le vode iz umetnega jezera v Gorici pri Trebinju. Ko bodo dokončana dela na jezu Grančarevo, se bo njena zmogljivost povečala za nadaljnje pol milijarde kWh, tako da bo dajala 1 milijardo 600 milijonov kWh. Ob poslednjem jezu pa grade tudi tako imenovano priključeno ali objezno centralo, ki bi morala začeti z obratovanjem leta 1967 in bo njena zmogljivost znašala prav tako okoli pol milijarde kWh električne energije. Tedaj bo ta centrala, ali bolje sistem central po proizvodnji največji v Jugoslaviji, pa čeprav je na primer na Dravi več central, ki pa nimajo tolikšne zmogljivosti.

Sistem central «Trebišnjica» pa ima poleg svojega količinskega pomena še veliko večji pomen zaradi svoje karakteristike, da ima obilico voda prav v času, ko drugi jugoslovanski sistemi in centrale zaradi vodnega režima doživljajo tako imenovano sušo. V zimskih mesecih namreč hidrocentrale na dravskem in donavskem porečju nimajo dovolj voda in je njihova proizvodnja nizka. V istih mesecih pa imajo reke, ki se stekajo v Jadransko morje, in sicer Cetina in Neretva, veliko voda, ker so pač njihova področja pod vplivom sredozemskega podnebja.

Centrala «Dubrovnik», ki so jo spustili pred tremi dnevi v pogon, je postavljena v Župski dolini med Dubrovnikom in Cavtatom, neposredno ob vasi Plate. Centrala, bolje povedano njene naprave so vgrajene v glavnem v podzemeljskih prostorih. V ta namen so izkopali pod zemljo dve velikanski dvorani. Rekli smo, da sta pod zemljo, toda dejansko gre za dva velikanska prostora, ki so ju od leta 1960, ko se je gradnja začela, izdolbli v skalo. Značilnost teh umetnih jam je v tem, da ju niso obložili z marmornatimi ploščami, kot delajo sicer, pač pa da so stene le grobo, nekako rustično obdelali, kar daje notranjosti še poseben, zanimiv videz.

V prvi «jami» ali dvorani je tako imenovana strojnica z dvema agregatoma, katerih vsak ima zmogljivost 108 megavatov. Tu je nadalje generator, katerega teža znaša 620 ton, vtem ko je tako imenovani rotos-generator težak 320 ton. Ob tolikšnih težah se samo ob sebi postavlja vprašanje, kako so jih mogli spraviti sem. Da bi mogli tolišne kose namestiti, so kupili dva posebna žerjava z zmogljivostjo vsak po 175 ton.

Tu je tudi štirinadstropna «komandna zgradba», torej poslopje, v katerem so nameščene komandne plošče in ostale vodstvene naprave, s pomočjo katerih strokovno osebje ureja delovanje centrale in sicer vse notranje in zunanje naprave. Neposredno ob tej «dvorani», ki zajema vse, kar smo pravkar navedli, je druga dvorana, v kateri so postavljeni transformatorji in sicer glavni transformatorji, kot tudi notranji, to je «hišni» transformatorji in ob njih tudi naprave za urejanje temperature.

Sistem «Trebišnjica» in z njim tudi sama centrala «Dubrovnik» je dokaj zapleten. Vse ustrezne načrte pa so izdelali domači, jugoslovanski strokovnjaki in sicer inženirji podjetja «Energoinvest» iz Sarajeva, med katerimi so na primer prof. inž. Stjepan Mikulec, inž. Radovan Kovačević in inž. Petar Stojić.

Pri gradnji tega velikana pa so poleg glavnega podjetja «Energoinvest» sodelovala tudi nekatera druga jugoslovanska podjetja kot na primer mariborski «Hidromontaža» in «Metalka», ter podjetje «Elektrosrbija».

H. Steiner: «Nezaupljivi Xavante» (prvo srečanje s civilizacijo)

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Hans Steiner v nemškem inštitutu

V nemškem inštitutu, v Ulici Coroneo 15, razstavlja Hans Steiner iz Ria de Janeira množico jedkanic, suhih igel in lesorezov, ki podajajo izreze iz življenja Indijancev in lepoto pragozda. Razstava ni zanimiva le z umetniškega vidika, ampak je tudi poučna. Je del Steinerjeve razstave, ki je trajala od marca do septembra letos v dunajskem muzeju za narodopisje, kar pač priča o njeni vzgojni vrednosti. K temu pripomore še umetnikova ljubeznivost osebnega tolmačenja v italijanščini, ki jo dobro govori, saj je dovršil trgovsko šolo v Gorici. Razume pa tudi slovensko, ker je njegov najboljši prijatelj iz mladih let še vedno Vili Plesničar iz N. Gorice. Že kot asistent prof. Carlosa Oswalda, ustanovitelja prve šole za grafiko v Braziliji, je Steiner znan po mnogih učnih tečajih grafike, ki jih je imel v raznih mestih, in po mnogih odlikovanjih, ki jih je prejel za svoja dela. Kako nastajajo ta dela, pa nam tu ponazarja tudi z vrsto različno obdelanih plošč in s postopnimi odtisi večkratno jedkanih ujedank.

Ako smo pred kratkim primerjali pastele Sponze s tistimi Božidarja Jakca, potem mu je Steiner zelo soroden po natančnosti umetniške risbe in dovršenosti tehnike. Oboje prihaja do izredne veljave v velikih listih, kot n.pr. v ujedanki «Jurujubu», vasi rečnih ribičev v legendi domačinov, in listu «Ficus infernalis», nehvaležni rastlini, ki uničuje podpirajoče jo drevo. S popolnim prekrivanjem listov s tisoči črt, jim uspe Steiner vdahniti vzdušje zgoščenega tropskega ozračja in bujnost pragozda. Uspe pa tudi s skopimi črtami pričarati prirodnost njih prebivalcev in vsakdanjega življenja, in to ne glede na velikost dela, kar dobro opazimo v suhi igli z akvatinto «Družina Camaurà». Umetniško in psihološko je pomembna skupina obrazov teh ljudstev. Med temi izstopajo posebno «Atau», poslednji glavar rodu Karajà, nezaupljivi Xavante, «Iranwui», čarovnik rodu Tapraje, in glave mladenk z očmi, iz katerih gleda še živa tisočletna preteklost praženske. Slikovite običaje in navade podajajo veliki listi v barvah, tako «Huka huka», simbolična rokoborba, ribji lov omamljenih rib s puščicami itd. Naravnost prasnovno silo umetniškega izražanja kažejo otroške risbe in v drevesa vrezani liki domačinov, ki jih je Steiner posnel v lesorezih, in neobičajnost ornamentalnega slikanja zunanjega dna loncev. Tako smo podali le skopo oceno 35-letnega dela tega slikarja-raziskovalca, ki predvsem nadvse ljubi resničnost podajanja narave.

MILKO BAMBIČ

Pravi čudež je, da je eksplozija na plesni prireditvi v Keokuku v zvezni državi Iowi (ZDA) zahtevala samo sedem smrtnih žrtev in 40 poškodovanih. Eksplozija, ki jo je povzročila okvara v plinski kurjavi, je zadonela v trenutku, ko je bilo v poslopju več kot 100 ljudi.

60 oseb je pravkar plesalo v plesni dvorani, ko je pretresla poslopje eksplozija. V nekaj minutah je bil arzenal v ognju. Kmalu zatem se je zrušila streha, še preden so se vsi utegnili rešiti.

Priče so izjavile, da so ljudje tekali okoli povsem goli, ko so se znašli na cesti: obleke so jim enostavno zgorele na telesu.

NEKAJ ŠTEVILK ZA 1964. LETO

Glavna zabava povprečnega državljana je kinematograf

RIM, 7. — Direktor SIAE Antonio Ciampi je v tretji številki revije «Lo spettacolo» dal nekaj podatkov o razvoju prireditev in zabave v Italiji v lanskem letu. Glede tega je rekel, da občinstvo kljub gospodarskim težavam ni pokazalo kake posebne utrujenosti glede obiskovanja prireditev. V letu 1964 se je namreč strošek, ki so ga bili pripravljeni italijanski državljani plačati za razne prireditve povzpel na 300 milijard, kar je za 10,9 odst. več kot v letu 1963, ko je znašal 270 milijard lir. Posebno zanimanje, ki ga italijansko občinstvo kaže za razne prireditve in zabave, je še vedno kinematograf, ki sam pobere polovico vseh stroškov, ki so jih Italijani v preteklem letu plačali za kulturno in zabavno izživljanje. Če pa je kino v letu 1964 odvzel ostalim vrstam kulturnega izživljanja in zabave 50 odst., je leta 1954 odpadlo na kinematograf kar dve tretjini vseh stroškov, ki jih je bil italijanski državljan pripravljen dati za vsa kulturna in zabavna izživljanja. Novejši podatki pa so sledeči: Leta 1963 so na blagajnah vseh kinematografov v Italiji kasirali 140 milijard lir, lani pa 151 milijard. Gledališča — operna in dramska — pa so od leta 1963 na leto 1964 dvignila svoj inkaso od 0.9 milijarde na malo manj kot 11 milijard in pol. Radijske in televizijske naročnine so v letu 1963 znašale 66.9 milijarde, lansko leto pa 79 milijard, kar je za obilnih 18 odst. več. Za najrazličnejše druge zabave in kulturna izživljanja je lansko leto italijansko ljudstvo potrošilo 39 milijard, kar je za 7,8 odst. več kot leto prej, ko je v iste namene potrošilo obilnih 36 milijard. Za obiskovanje športnih prireditev pa so italijanski ljubitelji športa lani potrošili 19 milijard 400 milijonov, vtem ko so leto prej potrošili 2 milijardi in pol manj.

Oglejmo si te številke nekoliko bolj blizu. Za prireditve kulturnega in zabavnega značaja je italijanski državljan v letu 1964 porabil v povprečju 5.798 lir, kar je skoraj dvakrat več, kot je plačal deset let prej. Vendar s tem ni rečeno, da si je italijanski državljan v lanskem letu privoščil dvakrat več kulturnega in zabavnega izživljanja, kajti v teh desetih letih so se tovrstni stroški močno dvignili. Vendar pa je treba poudariti, da se je ekspanzija, ki se je na tem področju v dobi med 1956 in 1959 nekoliko zaustavila, z letom 1960 ponovno zganila in to kljub tedanjim prvim znakom gospodarskih težav. Zato statistični podatki dokazujejo, da se je v zadnjih petih letih strošek italijanskih državljanov za kulturne in zabavne prireditve povečal za 53,4 odst., vtem ko se je v prejšnjih petih letih ta strošek povzpel le za 32 odst.

Že prej smo povedali, da je kinematograf glavna zvrst kulturnozabavnega izživljanja italijanskih državljanov. Glede tega smo rekli, da se je inkaso v letu 1964, dvignil za 10 milijard v primerjavi z letom 1963. Toda tudi glede tega velja prejšnja ugotovitev, da so se stroški, konkretno cene vstopnicam dvignile, kajti število obiskovalcev se je v letu 1964, v primerjavi z letom prej, zmanjšalo in sicer od 697 milijonov na 683 milijonov, cena vstopnici pa se je v povprečju dvignila od 201 na 221 lir.

Iz nadaljnjih podatkov, ki jih navaja poročilo direktorja SIAE Antonia Ciampija zvemo, da so cene kinematografskih predstav v premierskih kinematografih že tako visoke, da bi vsako nadaljnje povišanje cen bilo kvarno za same lastnike kinematografskih dvoran.

Glede razlike med severom in jugom Italije na tem področju so značilne sledeče številke: v Milanu je za kinematografske predstave prišlo v letu 1963 v povprečju 8.015 lir, v letu 1964 pa 7.325 lir na prebivalca. V Bologni, Bergamu, in nekaterih drugih predvsem turističnih krajih pa se je ta strošek povzpel, v Rimu pa se je strošek znižal na 5.316, kar pa je še vedno veliko v primerjavi z državnim povprečjem, ki znaša 2.016 lir. Sicer pa znaša povprečje za severno Italijo 3.609 lir na prebivalca, v srednji Italiji 3.400, v južni 1.723, na otokih pa 1.970 lir na prebivalca. Manj kot 1.000 lir na prebivalca beležijo v provincah Basilicati, Kalabriji, Molise ter Nuoro.

Iz nadaljnjih izvajanj direktorja SIAE zvemo, da postaja v nekaterih mestih obiskovanje premierskih kinematografskih dvoran že pravo razkošje in da zato iščejo ljudje primernejše in cenejše zabave pred televizorjem ali v kinematografih nižjega razreda. To dokazujejo tudi konkretne številke: v nekaj letih se je obisk kinematografov zmanjšal za 140 milijonov obiskov.

To pa se ne odraža v celoti v italijanski kinematografiji, saj je Italija v letu 1964 proizvedla kar 155 filmov (s koprodukcijami 208), vtem ko jih je Anglija izdelala 69, Francija 148 (kamor pa moramo prišteti tudi 53 koprodukcij), Zahodna Nemčija pa 74. Kaže torej, da je italijanska filmska industrija, kljub upadanju zanimanja občinstva, še vedno zelo živa.

To pa se posredno vsaj odraža tudi v veliki izbiri, ki jo imajo italijanski obiskovalci kinematografskih dvoran. Sicer ne bomo s tem trdili, da gre vedno za kakovostne filme, dejstvo pa je, da pride pred italijansko občinstvo na leto v povprečju 50 novih filmov, od katerih je precejšen del domače proizvodnje ostali pa so iz tujine. V lanskem letu je bilo vrženih v promet celo 583 novih — domačih in tujih — filmov, vtem ko jih je bilo leto prej 526. Iz tega pa se da sklepati, da pri zmanjšanju občinstva in istočasnem večanju števila novih filmov, posamezni filmi finančno slabo uspejo. Iz statističnih podatkov, ki jih navaja avtor, zvemo, da na blagajnah italijanskih kinematografov kasirajo okoli 20 odst. inkasa za italijanske filme, kolikor so zabeležili v letu 1963 in 1964, vseh ostalih 80 odst. inkasa pa gre za tuje filme.

Iz istega poročila pa zvemo, da italijanski filmi, ki v Italiji žanjejo razmeroma manj finančnega uspeha, nadomestijo ta primanjkljaj v tujini. Glede tega sicer ni točnih podatkov, vendar kaže, da tuje tržišče nadomesti filmskih podjetjem deficit, ki ga zabeležijo na domačem trgu.

Pri tem pa predsednik SIAE Antonio Ciampi vendarle postavlja vprašanje, koliko italijanskih filmov, ki so bili leta 1964 izdelani, ustreza po svoji kakovosti željam in zahtevam občinstva in koliko je teh filmov, ki bi resnično zaslužili državno finančno pomoč.

V zvezi s tem bi mogli reči, da je v zadnjih letih izšlo iz italijanskih filmskih ateljejev nekaj dobrih, celo kak odličen film, razen v lanskem letu. Toda veliko več je cenenih filmov, ki se izdelujejo v vsej naglici in izključno za čim večji dobiček, ne glede na njihovo umetniško vrednost. Še ni dolgo tega, ko je neki znani italijanski filmski strokovnjak in kritik žalostno ugotovil, da je italijanska filmska umetnost v zadnjem času močno upadla.

Pri vsem tem pa bo kinematograf še dolgo ohranil svoje prvenstvo, kajti kljub visokim cenam premierskih kinematografov nudijo drugo in tretjerazredne kinematografske dvorane razmeroma ceneno zabavo v primerjavi z opernim gledališčem.

Gornjo priložnostno dopisnico je ob dnevu znamke izdal filatelistični klub «Lovro Košir»

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) S svojimi idejami boste danes dosegli odličen uspeh. V družini bo prišlo do nepotrebnega preplaha.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Bodite realistični, da bi se po nepotrebnem ne spopadli s tekmeci. Ne spuščajte se v drobnjakarske prepire.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Danes se vam napoveduje v delu lep uspeh. Posvetite nekoliko več pozornosti svojemu zdravju.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Ugodni pogoji za uresničitev nekega ambicioznega načrta. Manjše razočaranje v zvezi s prijatelji.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Nastopil je trenutek, da se z vso resnostjo lotite dela. Družinsko vzdušje ne bo najugodnejše.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Skušajte se čimprej sporazumeti z nekaterimi svojimi poklicnimi kolegi. Prejeli boste novico, ki vas bo močno razveselila.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Neko pismo vas bo še pravočasno rešilo iz dokaj neprijetne finančne situacije. Pazite, da se v odnosih z drago osebo ne osmešite.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Imeli boste priložnost, da se nad nekim nasprotnikom maščujete, vendar tega ne boste storili.

STRELEC (od 22.11. do 21.12.) V finančnih zadevah bodite danes zelo previdni. Skušajte se pobotati z nekim vam nasprotnim sorodnikom.

KOZOROG (od 22.12. do 20.1.) Imejte nekoliko več potrpljenja s svojimi klienti. Deležni boste velikega čustvenega zadoščenja.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Nemudoma izkoristite neko finančno prednost, ki se vam nudi. Prehodna vznemirjenost.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ne odnehajte, dokler ne dosežete cilja, ki ste si ga bili postavili. Sprejeti boste morali vlogo razsodnika v sporu med dvema prijateljema.

RADIO TV

SREDA, 8. DECEMBRA 1965

Radio Trst A

8.00 Koledar; 8.30 Glasbena matineja; 9.00 Maša; 9.50 Orkester Mantovani; 10.20 Komorni zbor «Münchner Chorbuben»; 10.40 Beethoven, Haydn in Schubert; 11.35 Karakteristični ansambli; 12.15 Pomenek s poslušalkami; 12.25 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba iz filmov in revij; 14.45 Kreislerjevi in Rombergovi motivi; 15.15 Slovenske Marijine pesmi; 15.30 «Snegljičica», pravljica; 17.10 Pesem in ples; 18.00 Ne vse, toda o vsem; 18.15 Ansambel Piera Umilianija; 18.30 Slavko Osterc: Majhna koračnica, Tri bagatele, Koral in fuga; 18.50 Motivi, ki so mladim všeč; 19.15 Higiena in zdravje; 19.30 Komorni zbor iz Celja; 20.00 Šport; 20.30 Kulturni odmevi; 21.00 Simfonični koncert; v odmoru: Misli in nazori; 22.50 Melodije.

Koper

7.15 Jutranja glasba; 8.00 Prenos RL; 11.00 iz cikla o Danteju; 11.15 Poje Bruno Martino; 11.30 Glasbeni mozaik; 12.00 in 12.55 Glasba po željah; 13.40 Operna panorama; 15.00 Glasbeni vrtiljak; 15.45 Slov. narodne; 16.20 Pevci lahke glasbe; 17.00 Tretja stran; 17.15 Pianist Gojmir Demšar; 17.45 Furlanske narodne; 18.00 Prenos RL; 19.00 Športne vesti; 19.05 Glasbena medigra; 19.30 Prenos RL; 22.15 Orkester Buddy Rich; 22.35 Violončelist Ciril Škerjanc.

Nacionalni program

8.30 Jutranji pozdrav; 9.05 Orkester; 10.00 Zaključno zasedanje vatikanskega koncila; 13.30 Solisti lahke glasbe; 14.00 Operna glasba: Mozart, Gounod, Donizetti; 14.55 Vreme na ital. morjih; 15.45 Spored za najmlajše; 16.45 Simf. koncert; 18.35 Neapeljske pesmi; 19.05 Plesna glasba; 20.25 V. Galaktjanović Korolenko: «Makarijeve sanje»; 21.15 Ital. pesmi in melodije; 22.00 Orkester Sforzi; 22.30 Program iz New Yorka.

II. program

7.30 Jutranja glasba; 8.30 Fantazija in orkester; 9.35 Glasbenogovorni program; 10.35 Glasba za praznični dan; 11.25 Pevci na odru; 12.30 Orkestri; 14.05 Glasba za dve celini; 14.45 Plošče; 15.00 Ital. narodne pesmi in plesi; 15.15 Za vas izbrani motivi; 15.30 Koncert v miniaturi; 16.00 Najnovejše pesmi; 17.00 Plošče; 17.30 Rugby Italija - Češkoslovaška; 17.45 Pisan glasbeni spored; 18.35 Vaši izbranci; 20.00 Radiofonična fantazija; 20.35 Godala; 21.00 V iskanju črnega zlata — anketa; 22.15 Plesna glasba.

III. program

17.00 P. Calderon de La Barca: «Il gran teatro del mondo»; 18.10 Marcellove skladbe; 18.30 Angleška kultura; 18.45 Dittersdorfova simfonija št. 2; 19.00 Angleški katoliški pesniki; 19.30 Vsakovečerni koncert; 20.30 Revija revij; 20.40 Mozartove uverture; 21.30 Z glasbenih festivalov; 22.10 Italo Svevo: «Senilità».

Slovenija

8.05 Glasbena matineja; 8.55 Iz zakladnice kitajskih pravljic; 9.10 Otroški zbor iz Leipziga; 9.25 V svetu lahke glasbe; 10.15 Aci Bertoncelj pri klavirju; 10.45 Človek in zdravje; 11.00 Turistični napotki; 11.15 Nimaš prednosti!; 12.05 Iz Papandopulove «Rone»; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz narodne zakladnice; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Radijska šola: Kako umirajo živalske vrste; 14.35 Naši poslušalci čestitajo; 15.20 Zabavni intermezzo; 15.30 Welška pihalna godba; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Slov. glasba za komorne ansamble; 18.00 Aktualnosti; 18.15 Iz fonoteke radia Koper; 18.40 Naš razgovor; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Melodije mediteranskih dežel; 20.20 Händl: «Rodelinda», opera v treh dejanjih; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Plesni orkester RTV Ljubljana.

Ital. televizija

10.25 Zaključna svečanost vatikanskega koncila; 14.30 Rugby v Livornu: Italija - Češkoslovaška; 17.15 Spored za najmlajše; 19.00 Dnevnik, 19.15 Dokumentarij «Potopljeni faraoni»; 19.55 Športne vesti in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 «La prova del nove» — sodeluje Walter Chiari; 22.15 Prireditve v tednu; 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik; 21.15 Detektivka «Senca nad Maigretom»; 22.15 Nogometna tekma Španija-Anglija.

Jug. televizija

10.00 TV v šoli; 16.40 Govorimo po rusko; 17.00 Učimo se angleščine; 17.40 Tiktak: Mali pingvin; 17.55 Slike sveta; 18.25 Obzornik; 18.45 Resna glasba; 19.15 Mozaik kratkega filma; 19.40 Cikcak; 20.00 Dnevnik; 20.20 Obzornik; 20.30 Mednarodna ura: Avstralija; 21.30 Kulturna panorama; 22.10 Zadnja poročila.

Goriško-beneški dnevnik

NA PREDLOG TRGOVINSKE ZBORNICE

Dodeljena količina nafte za potrebe prevoznega parka

Odpravljena je nevarnost, da bo ta sektor skrčil svojo dejavnost

Ministrstvo za finance je sprejelo zahtevo trgovinske zbornice iz Gorice, da poveča količino nafte proste cone, veljavne za kontingent, ki ga predvideva zakon št. 1226 od 11. decembra 1957; pogonsko gorivo bo služilo avto prevoznemu parku na račun meseca decembra.

Dodelitev bo omogočila redno delovanje tega tako važnega sektorja, ki bi v primeru pomanjkanja pogonskega goriva skrčil svojo dejavnost. Trgovinska zbornica je z veseljem sprejela to vest ter se zahvaljuje podtajniku v notranjem ministrstvu inž. Ceccheriniju, poslancu Zuccalliju in goriškemu prefektu, ki so podprli predlog zbornice.

Novi izvršni odbor PSI

Preteklo soboto se je sestal v Gradiški pokrajinski odbor PSI ter izvolil iz svoje srede novi izvršni odbor, ki je takole sestavljen: prof. Massimo Cellie, politični tajnik, odv. Macoratti in odv. Graziano,, podtajnika, odborniki Waltritsch, dr. Tomassich, Cecchini in Boscarolli. Prihodnje dni bo imel odbor svojo prvo delovno sejo.

Slovenski zastopniki v odboru PSIUP

V novem izvršnem odboru PSIUP, izvoljenem na pokrajinskem kongresu v Tržiču, so tudi slovenski predstavniki, in sicer Karel Černic iz Doberdoba, Rudolf Devetak iz Foljana in Karel Cotič z Vrha.

Na kongresu je govoril Karel Černic, ki je obravnaval vprašanja enotnosti delavskega razreda in italijansko zunanjo politiko, kar pa zadeva slovensko manjšino, je navedel njene probleme; govoril je tudi v slovenščini.

Obnova izkaznic bolniške blagajne

Bolniška blagajna INAM opozarja industrijska in trgovska podjetja, da morajo obnoviti veljavnost izkaznic bolniške blagajne za vse svoje uslužbence najkasneje do 31. decembra. V ta namen naj izpolnijo obrazec za obnovo izkaznice. Izkaznico in obrazec je treba nato predložili krajevni sekciji INAM za njeno podaljšanje do 30. junija 1966. Podrobnejše informacije dobijo na uradu bolniške blagajne.

500 dijakov iz Ljubljane včeraj obiskalo Gorico

Včeraj je obiskalo Gorico okoli 500 učenk in učencev trgovske šole za blagovni promet iz Ljubljane. Z 9 avtobusi turistične potovalne agencije Kompas so se odpravili na enodnevni izlet ob zaključku tečaja. V Italijo so se pripeljali pri Ratečah ter so se dopoldne ustavili v Vidmu, ogledali so si pokopališče v Redipuglii, popoldne pa so obiskali Andrejev sejem v Gorici. Proti večeru so se skozi prehod Rožna dolina po Vipavski dolini vrnili v Ljubljano.

Pokrajinski kongres PSDI v nedeljo v Tržiču

V nedeljo 12. decembra ob 9. uri bo v Tržiču v dvorani hotela Roma XV. pokrajinski kongres PSDI, kateremu bodo prisostvovali parlamentarci naše pokrajine in delegati sekcij.

V SOBOTO SEJA OBČINSKEGA SVETA V RONKAH

Postavili bodo spomenik padlim v osvobodilni vojni

Sindikalna kronika - Cepljenje otrok iz Ronk proti otroški paralizi

V soboto 11. decembra bo seja občinskega sveta v Ronkah, za katero so pripravili deset točk obsegajoči dnevni red. Med drugim bodo razpravljal tudi o postavitvi spomenika padlim v osvobodilni vojni, kakor tudi v vseh drugih vojnah. Na dnevnem redu je nadalje obračun za leto 1964 in prodaja občinskega zemljišča v Selcah in Vermeglianu za gradnjo ljudskih hiš. Župan Trevisan bo poročal o izidu svojega nedavnega potovanja v Rim.

Jutri bo imel občinski odbor v Tržiču sejo, na kateri bo med drugim določil datum prihodnje seje občinskega sveta; po vsej verjetnosti bo v drugi polovici tega meseca.

Sindikat FIOM-CGIL v Tržiču sporoča, da je vodstvo CGE pripravljeno na pogajanja s sindikati o vseh vprašanjih, ki bi se utegnila pojaviti ob združenju podjetij Ansaldo-CGE in OET v Tržiču. Sindikati so nezaupljivi glede te združitve, ker bi onemogočila samostojen razvoj podjetja OET.

Stavka v CRDA, ki so jo proglasili včeraj od 15. ure dalje zaradi povečanja proizvodne nagrade, je popolnoma uspela. Delavci so zapustili delo dve uri pred zaključkom svoje izmene.

V občinski ambulanti v Ronkah bodo v četrtek in petek od 11. do 12.30 cepili otroke proti paralizi. Cepljenje je namenjeno otrokom in mladini od 6 mesecev do 21. leta starosti ter je brezplačno.

MENIČNI PROTESTI

Po podatkih uradnega vestnika trgovinske zbornice je bilo v goriški pokrajini v prvi polovici meseca novembra 676 menič nih protestov. Od tega jih je bilo v Gorici 255, Tržiču 195, Ronkah 38, Gradežu 37, Zagraju 27, Škocjanu 18, Krminu 13, Marianu 12, Romansu 10, Štarancanu 9, Foglianu 6, Doberdobu 5, Moši 5, Farri 3, Špieru 3, Villessah 3, Turjaku 2, Šlovrencu 2, Dolenjah 2 in Moraru 1.

Nesreča moža iz Doberdoba

V civilni bolnišnici v Tržiču so včeraj obvezali rano na glavi in na desni strani prsnega koša 60-letnemu Josipu Gergoletu iz Doberdoba, Tržaška cesta 15. Zdravniki so mu svetovali, naj ostane v bolnišnici, kjer bi se zdravil osem dni, vendar je odšel domov. Na delu v mestnem vodovodu pri Štivanu sta se zastrupila s klorovimi hlapi delavca Acegata iz Trsta Tullio Volari in Giovanni Moratto. Po prejetju zdravniške pomoči sta zapustila bolnišnico, okrevala bosta v v petih dneh.

Včeraj je okrajni sodnik dr. Balani v pospešeni proceduri obsodil na plačilo globe 15 tisoč lir 51-letnega Giusta Fogarija iz Gorice, ki stanuje v kazermetah. V ponedeljek ob 2.30 ponoči ga je našla policija na sejmišču v sredini mesta tako pijanega, da je ležal na cesti in oviral promet; odpeljali so ga v zapor.

Fogari je že star znanec sodnije zaradi pijanosti in je bil že mnogokrat obsojen zaradi takega prekrška, čeprav je drugače dobričina.

IZPRED POROTNEGA SODIŠČA V GORICI

Lo Presti je na ukradenem avtomobilu zamenjal tablico in se odpeljal v Koper

Priča Fontanin ni mogel potrditi alibija Lo Prestiju za rop v Romansu - Jutri ob 10. uri nadaljevanje zaslišanja prič

Na včerajšnji razpravi pred porotnim sodiščem v Gorici je predsednik dr. Rossi takoj začel z zaslišavanjem prič.

Prvi je bil na vrsti komisar letečega oddelka goriške kvesture dr. Montalbano. Potrdil je svoje zapisnike iz preiskave, iz katerih je med drugim razvidno, da so takoj po ropu v Romansu odredili cestne kontrolne bloke; dalje govori o najdbi nekega tovornjaka v grmovju med Villessami in Gradiško in o pregledu fotografij sumljivih oseb na kvesturi v Trstu, kjer pa niso dobili nobenega sledu za roparji, razen za enega, ki naj bi bil Dorni.

Druga priča je bil Mario Merluzzi, lastnik delavnice Alfa Romeo v Gorici, kamor je Lo Presti vozil v popravilo ukradeno giulietto. Naslednja priča, Claudio Zuttioni, 24 let, je povedal, da je bil 2. in 3. januarja letos z Lo Prestijem in nekaterimi prijatelji na izletu v Kopru in Postojni, kamor so šli z ukradeno giulietto. Državni tožilec je vprašal obtoženega Lo Prestija, kako je mogel z ukradenim avtom v inozemstvo. Ta je povedal, da je kupil neki izrabljen avto in tablico od tega uporabil za giulietto, ter tako ušel kontroli na meji. Renato Zuttioni, brat Claudija, je povedal, da sta bila prijatelja s Carlom Dornijem. Potrdil je, da je ta imel brke in brado vendar oboje tako kratko, da še ni bilo treba striči. Ni pa mogel določiti točnega datuma, do kdaj je Dorni imel brado, ter se je omejil generično na prve dni januarja letos. Povedal je tudi, da je bil enkrat z Lo Prestijem v Versi kjer pa se je ustavil pred hišo Colauttija, med tem ko je bil Lo Presti v hiši. Šlo da je za nekega kupca, ki naj bi kupil njegov avto, pa se je premislil. O ropu v Romansu ni vedel ničesar.

Šofer Ivaldi Mian iz Romansa, je povedal, da je vozil pred banko v Romansu svoj tovornjak v trenutku, ko sta roparja šla v banko. Zadeva se mu je zdela sicer sumljiva ter je malo dalje ustavil svoje vozilo in prišel bliže pogledat. Ker pa je bilo v banki vse tiho, je šel dalje. Opazil je tudi rdeči fiat 1300 na cesti, vendar ni mogel videti, če je bil kdo v njem.

Priča Vittorio Trevisan je povedal, da sta decembra lani ali januarja letos prišla k njemu Lo Presti in Renzo Fontanin in je takrat Lo Prestiju prodal svojo obnošeno obleko za 6000 lir; točnega dne se ni spominjal in je vedel le, da je bilo nekega popoldne. Na vprašanje branilca Antoninija iz Trsta je povedal, da je Giorgio Sapla njegov stric in da tistega dne ni bil v njegovem baru.

Kot zadnji je po krajšem odmoru prišel na vrsto Renzo Fontanin, ki ga je predsednik že v začetku opozoril, naj se skuša spomniti nekaterih podatkov, ker se je že pri prvih zaslišanjih precej izmikal. Na to pričo se je precej zanašala obramba, ker naj bi dala nekak alibi Lo Prestiju za 4. januarja, ki naj bi dokazal, da je tistega popoldne Lo Presti imel svoj avto v popravilu v Gorici. Priča je izjavil, da sta z Lo Prestijem prijatelja že od mladih nog, ker stanujeta v isti hiši ter je bil z njim tudi na že omenjenem izletu v Kopru in Postojni. Od 1. do 10. januarja je bil na dopustu v Gorici (zaposlen je v Trentu). Povedal je, da je bil z Lo Prestijem, ko je ta peljal v popravilo svoj avto, vendar pa ni mogel navesti točnega datuma, če je bilo to 4. januarja ali kakšen dan prej, odnosno pozneje.

Predsednik sodišča je nato zaključil včerajšnjo razpravo in sporočil, da bo nadaljevanje procesa jutri v četrtek ob 10. uri, ko je na programu zaslišanje nadaljnjih 12 prič.

ZA BOLJŠI PROMET VOZIL IN VARNOST PEŠCEV

Nova semaforska ureditev Trga republike v Tržiču

Odstranili bodo semafor na sredini križišča - Naprave bodo pričele delovati najkasneje do konca januarja

Odbornik za javna dela in poveljnik mestnih stražnikov v Tržiču sta izdelala načrt za boljšo semaforsko ureditev nekaterih najprometnejših križišč.

Na Trgu republike bodo odstranili semafor na sredini križišča ter namestili na vogalu vsake ulice skupno devet semaforov, ki bodo imeli običajne znake za vozila na cesti, ob strani pa znake za pešce. Kadar bo pisalo «Naprej» (Avanti) bodo šli pešci varno čez cesto po zebrastem prehodu, kadar bo pisalo «Stoj» (Alt), bo prehod zanje zaprt.

Novost bo tudi semafor na križišču v Ul. Rosselli, ki se bo «odpiral» kasneje kot drugi, da bi mogli pripeljati na trg taksiji, avtomobili izpred bazilike, avtobusi itd. Vozila, prihajajoča iz Ul. Rosselli, ne bodo v nobenem primeru ovirala prometa v drugih sosednih ulicah.

Nove semaforske naprave bodo namestili najkasneje do konca meseca januarja, izdelalo pa jih bo specializirano podjetje iz Milana.

Nesreča delavke v tovarni Giulia

Na delu v tovarni za izdelovanje slaščic Giulia v Ul. Lungh'Isonzo se je včeraj opoldne ponesrečila 16-letna Fulvia Baitini iz Ul. Torriani 46. Med kolesje stroja za zavijanje bonbonov ji je zašel prstanec desne roke. V bolnišnici so ji ga obvezali; doma bo okrevala v 5 dneh.

Spremembe lovskega koledarja

Vodstvo goriške lovske zveze je imelo te dni sestanek s podpredsednikom deželne uprave odv. Devetagom. Ob tej priliki je podpredsednik obljubil, da bo dežela skušala ustreči željam lovske zveze glede spremembe lovskega koledarja. Zato je možno, da bodo že v bližnjih dneh podaljšali lov na zaščiteno stalno divjačino do 31. decembra in istočasno objavili tudi koledar za lov na selitveno divjačino.

Slovensko gledališče v Trstu

V nedeljo, 12. decembra 1965 ob 16. uri in

v nedeljo, 19. decembra 1965 ob 16. uri

V KATOLIŠKEM DOMU V GORICI

Saša Škufca (Po Grimmu)

JANKO in METKA

otroška spevoigra v treh dejanjih

Prodaja vstopnic v kavarni Bratuž v Gorici ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Katoliškega doma.

Kino

Gorica

CORSO. 15.00: «My fair lady», Audrey Hepburn in Rex Harrison; ameriški film v barvah.

VERDI. 14.00: «Il compagno don Camillo», Gino Cervi in Fernandel, italijanski črnobeli film.

MODERNISSIMO. 14.30: «Ipcress», Mihael Caine, Higel Green in Guy Doleman; angleški barvni kinemaskopski film.

VITTORIA. 15.00: «Là dove scende il fiume», J. Steward in R. Hudson ameriški barvni film.

CENTRALE. 15.00: «Rita la figlia americana», Rita Pavone in Totò. Črnobeli italijanski film.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna PONTONI – BASSI v Raštelu št. 26, tel. 33-49.

TEMPERATURA VČERAJ

Najvišja 13 stopinj ob 16. uri, najnižja 7 stopinj ob 19. uri v ponedeljek zvečer; povprečne vlage sto od sto.

Piero Caleffi: **LAHKO JE REČI LAKOTA...**

12.

Nenadoma se je eden izmed policajev, marešalo javne varnosti, ki se je zdel še najmanj goreč v preiskavi, približal malemu kosu pohištva, ki mi je služil za toaletno in pisalno mizico hkrati in je poskusil dvigniti pokrov ter vprašal: «Kaj pa je tu notri?»

Zdelo se je, da je ta mizica kot nalašč za skrivanje raznih tajnosti. Odprtina se ni videla in predmeti, ki so bili raztreseni nad njo, so prav dobro prikrivali skrivališče. Zdelo se mi je, da nisem pustil v mizici nobene sumljive stvari. Prejšnji večer se nisem spomnil, da bi pogledal vanjo, ker nisem po navadi nikoli puščal dalje časa v spalnici nobene sledi svojega podtalnega delovanja. V tistem predalu sem običajno puščal le po nekaj ur material, ki so mi ga prinašali, ali ki sem ga moral odnašati ven.

Policaj je našel odprtino, dvignil pokrov, potegnil iz miznice nekaj papirjev in jih izročil svojemu predstojniku, ki jih je naglo in mrzlično preletel z očmi. Zaradi njegovega nenadnega vzklika mi je zastal dih in mi je začelo močno biti srce. Pomolil mi je pod nos snop natipkanih listov. Šlo je za prepis političnega eseja o srednjih slojih, napisanega pod lažnim imenom za priloge časopisa «Giustizia e Libertà». Spis je seveda vseboval ostre izraze proti fašizmu in nacizmu ter je pozival srednji sloj, naj se pridruži antifašistom, še posebno po Akcijski stranki.

Biriču se je zdelo, da je našel dokaze za kdo ve kakšno zaroto. «Sem vedel,» je zatulil, «vedel sem, da je tu notri nekaj gnilega. Že precej časa vas zasledujemo.» Zdelo se je, da bo kar ponorel. «Ti, svinja ti. Za vse to boš drago plačal, plačal za vse. Moral boš «peti», o, kako boš «pel»! Prišel sem nalašč iz Salòja, da sem te ujel v past.» Takrat mi je prisolil klofuto in mi pljunil v obraz. Obrisal sem si lice z robom rokava.

«Roke kvišku, ali te ustrelim!» je rjovel ves iz sebe.

Ker sem čutil, da se bliža nevarnost, sem se popolnoma pomiril, pripravljen, da hladno ocenim položaj. Razumel sem, da se birič hvali, da se napihuje od domišljavosti ter da hoče ujeti «veliko ribo», da bi jo ponudil svojim gospodarjem in požel na ta način plačilo za zasluge. In če ne bi bila riba «dovolj velika», bi jo že on še bolj napihnil in ne bi opustil nobenega napora, da bi mu to uspelo. Zato sem moral ostati še posebno hladnokrven.

Na namig «tistega iz Salòja» se mi je marešalo javne varnosti približal z razprtimi lisicami in mi jih je nadel na roke. Medtem je šepetal: «Jaz sem kriv, oprostite mi, nisem tega storil nalašč.»

Z Mary so naju odpeljali proti izhodu. Ko sva šla mimo tovarišev iz penziona, so me nekateri malce prestrašeno, z migi skrivaj pozdravljali. Ustavil sem se za trenutek in poljubil na lice prestrašenega otročička Gianfranca, ki ga je držala mati v naročju. Mladi ženski so tekle debele solze po licu.

V joku je rekla: «Zbogom Mary, zbogom Caleffi!»

«Tiho!» je zarjul fašistični policaj, «sicer pojde še kdo z nami.»

Z dvigalom so nas odpeljali iz dvanajstega nadstropja v pritličje nebotičnika. Mi trije moški smo bili uklenjeni; sledili so nam Mary, gospodinja penziona in sobarici, na čelu ob strani in za nami, jetniki, pa policaji z naperjenimi samokresi.

Zdelo se je, da vodijo nevarno tolpo gangsterjev. Zunaj je v jasnem avgustovskem jutru sončna svetloba preplavljala terase; svetle, široke in slepeče sončne lise so se poševno in živo odražale od zidov hiš in od ruševin zgradb, ki so jih podrle bombe. Nočni alarm je bil dolgotrajen in meščani so to nedeljsko jutro ostali dolgo v posteljah, da bi se odpočili od nočnega bedenja v zakloniščih.

Potisnili so nas v jetniški avto in nas odpeljali na kvesturo. Mene samega so nato odpeljali v sobo komisarja Venezianija. Bil je še mlad moški, srednje postave, svetlih las z rednim okroglim obrazom, ki bi bil navaden, če mu ne bi spremenile izraza vodene oči, prepežene z rdečimi žilicami, in usta, ki so bila vedno spačena v kruti potezi. Ta človek se je bal, se je predvsem strašno bal. O tem je pričal njegov obraz, spačen od sovraštva. Fantje iz GAP so ga že enkrat poskusili ubiti. Bil je neusmiljen sadist in se je brezobzirno in kruto znašal nad jetniki.

Ko sem stopil v njegov urad, je počasi vstal izza svoje pisalne mize ter se postavil predme in me premeril s tistimi odvratnimi vodenimi očmi, obrobljenimi s krvavimi črtami. «Vi poznate Zina?» je mirno vprašal.

«Zina? Ne!» sem odgovoril.

Komisar ni vztrajal dalje. Še naprej me je ostro motril, nato se je razvnel: «Moraš govoriti, moraš govoriti, tepec.» S silo mi je snel očala in jih položil na mizo «Če boš govoril, te rešim, če ne boš govoril, te raztržem na koščke.» Nato me je začel biti po obrazu in mi pljuvati vanj.

Čakal sem na ta trenutek. Vedel sem, da pride in sem tudi vedel, da je bil to le začetek. Spomnil sem se na pilulo ciankalija, ki mi jo je dal Mino v San Michele in ki sem jo imel zašito v pregibu jopiča. Ali naj bi jo uporabil?

Veneziani se je zadihan in prepoten vrnil za mizo, jaz pa sem dvignil uklenjene roke k obrazu ter ga očistil pljunkov. Kaj se bo zgodilo pa sedaj? Moral sem si pripraviti načrt in ostati popolnoma hladen.

Komisar se mi je znova približal. «Slišite,» je rekel in se trudil, da bi govoril mirno. «Vi ste razumen človek in se morate zavedati, da ste sedaj v naših rokah. Mi imamo sredstva, da vas z njimi prisilimo, da boste govorili, tudi če se vam to ne ljubi. Nemci znajo biti še bolj prepričljivi. Povejte nam, s kom ste imeli zveze in kaj delate v Genovi. Povejte to meni, tukaj. Nihče ne bo vedel, da ste govorili. Konec koncev smo vsi Italijani in je bolje, da opravimo te stvari med sabo. Drugače bodo Nemci... In maščevali se bodo tudi nad vašo ženo.»

«Ne vem, kaj naj bi vam dejal, gospod,» sem odgovoril. «Jaz vodim podjetje in se ne ukvarjam s politiko, niti s prepovedanimi stvarmi.»

Zazvonil je telefon. Veneziani je dvignil slušalko, je poslušal, se zarežal in skremžil obraz. «Dobro, pošljem takoj,» je rekel odsekano. Pritisnil je na gumb. «Dva policaja,» je ukazal slugi.

Šel jima je naproti k vhodu in jima nekaj zašepetal. Vstopila sta, se mi postavila ob stran ter me spremljala ven. Na mračnem hodniku se je odtrgala od zidu senca. Nenadoma sta mi dve roki objeli vrat. Svež obraz, moker od solz, se je približal mojemu licu, in usta so zašepetala: «Bodi močan, dragi!» Bila je Mary.

Agenta sta me priganjala naj se podvizam. Pri vratih je čakal avtomobil z dvema drugima agentoma Ko smo dospeli v Ul. Fieschi, smo šli gor v moj urad. Birič, ki me je bil aretiral, je sedel pri moji mizi in je brskal po predalih. Po mizi so bili nametani papirji, običajna šara in snopič bankovcev. Zgrozil sem se ob misli na izvotljeno premično ploščo v mizi in na zabojček v arhivu. Če bi odkrili ti dve tajnosti bi bilo po meni. Gospodinja penziona in sobarici, ki so bile vse prestrašene, so gotovo dale policiji vse informacije, ki jih je zahtevala. Morda so imenovale tudi kakšnega mojega genovskega tovariša, ki je prišel kakšenkrat k meni v penzion in ki so ga poznale. Treba je bilo najti način, kako bi jih obvestil.

(Nadaljevanje sledi)

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

S TREMI GOLI ŠKOTSKI REPREZENTANCI

Italija se je uvrstila v finale svetovnega nogometnega prvenstva

STRELCI: v 38' p. p. Pascutti, v 28' d. p. Facchetti, v 44' Mora.

ITALIJA — Albertosi, Burgnich, Facchetti; Rosato, Salvadore, Lodetti; Mora, Bulgarelli, Mazzola, Rivera, Pascutti.

ŠKOTSKA — Blacklaw, Provan, McCreadie; Murdoch, McKinnon, Greig; Forrest, Bremner, Jeats, Cooke, Hughes.

SODNIK: Istvan Szolt (Madžarska).

NEAPELJ, 7. — Italijanska nogometna reprezentanca se je, kakor je bilo predvideno, uvrstila v finalni del svetovnega nogometnega prvenstva, ki bo sredi prihodnjega leta na igriščih Anglije. Italijani so danes premagali s 3:0 (1:0) sicer uporne, a tehnično slabše Škote, ki so imeli še to smolo, da so se morali za tako važno tekmo odpovedati titularnemu vratarju in pa predvsem Baxterju in Lawu.

V začetku so Italijani preizkuševali sile nasprotnega tabora in dolgo se niso upali napasti Blacklawa. Škotje, ki so se zvrstili po igrišču z obrambno taktiko, so kljub temu prvi prešli v napad, s katerim pa niso mogli presenetiti budne obrambe italijanske reprezentance. Italijani so odgovorili, vendar prednja peterka ni znala izrabiti priložnosti in jih včasih tudi ni mogla, ker so bili škotski branilci vedno na mestu in niso dovoljevali, da bi se Italijani preveč prosto gibali v nevarnih conah. Italijani so večkrat poskusili s prodori in so le tu pa tam dopustili nasprotnikom, da so šli v protinapad. Žal v škotskih vrstah ni bilo strelca, ki bi znal resno ogrožati Albertosija. V 32' je zelo živahni Pascutti poskusil s prodorom po levi, vendar Provana ni mogel preigrati. V tem delu so bili Italijani precej gibčni in so hoteli na vsak način prebiti zid spretnih škotskih branilcev. V 36' sta si Bulgarelli in Pascutti izmenjala žogo in levo krilo je poslal usnje visoko nad mrežo Škotov. Takoj zatem je Mazzola predložil Pascuttiju, ki jo je z glavo usmeril v vrata, kjer pa je bil skrajni škotski branilec na mestu. V 38' je Italija le prišla do dosežka. Po streljanju kota je Pascutti začel prodor in je žogo prepustil Mazzoli. Slednji jo je nemudoma predložil na desno kamor se je premaknil Pascutti, ki je žogo brez oklevanja poslal z bližine v neubranljivo mrežo.

Ta gol je Italijane še bolj spodbujal, medtem ko se Škoti nikakor niso mogli znajti. Poskusili so sicer priti s prodori čim bliže Albertosiju, katerega pa niso niti enkrat resno ogrožali.

V drugem polčasu so Italijani prevzeli še trdneje vajeti igre v svoje roke, vendar so bili Škoti tisti, ki so izvedli že v drugi minuti svoj najbolj nevaren napad. Tega je zaključil Murdoch, vendar se je tokrat Albertosi izkazal in je zelo nevarno žogo s prisebnim posegom poslal v kot. Italijani so dolgo časa prevladovali, vendar njihova premoč ni prinesla sadov, ker so bili branilci škotske reprezentance vedno budni. V hitrem protinapadu so se Škotje znašli nedaleč od Albertosija: prodor je zaključil Cooke s strelom, ki je postal lahek plen italijanskega vratarja. Škotje so se iznenada odpovedali obrambni taktiki in so večkrat prešli v napad v upanju, da se jim bo posrečilo priti do gola. V 41' je bila Škotska ponovno v nevarnosti, ko je Blacklaw s težavo ubranil Riverov strel. V 17' so Škotje prešli v napad, s katerim so si izsilili kazenski strel. Tega je izvedel Murdoch, Greig pa je žogo prestregel, a jo je poslal previsoko nad Albertosijem. Italijani so odgovorili s Pascuttijem, ki pa je iz ugodnega položaja poslal žogo mimo vrat Blacklawa. V 28' pa so Italijani prišli do drugega gola, ko je Facchetti z razdalje 30 metrov poslal žogo v levi kot škotskih vrat. Vratar jo je sicer skušal ujeti, a zaradi nesporazuma ga je branilec oviral, tako da se je žoga nemoteno zakotalila v mrežo. Italijani so bili še enkrat uspešni in sicer eno minuto pred koncem, ko je Mora podpisal tretji gol za Italijo.

Končna lestvica 8. evropske izločilne skupine za nastop na svetovnem prvenstvu 1966 je naslednja:

1. ITALIJA	6	4	1	1	17	3	9
2. ŠKOTSKA	6	3	1	2	8	8	7
3. POLJSKA	6	2	2	2	11	10	6
4. FINSKA	6	1	0	5	5	20	2

ODBOJKA — *MOŠKA B LIGA*

Zavattaro lahek plen vigrane šesterke Bora

Izključeni bolonjski igralec napadel sodnika Kapetan gostov vložil pritožbo

Borova moška šesterka je tudi je imela v gosteh ekipo Zavattara zala ničesar omembe vrednega in obnašanja nekaterih prenapetežev, spraviti vseh bolonjskih igralcev v predvsem Celesteja, ki je ves čas nekaj godrnjal, dalje kapetana Nobileja zaradi svojega oholega vedenja in klepetavega Zecchija, katerega se je naveličal celo sodnik, ki je moral poseči po izključitvi. Zecchi pa se ni hotel sprijazniti s kaznijo in ker je prišlo do prekinitve igre, je fizično napadel sodnika Guola iz Roviga in ga surovo podrl na tla. Kapetan Zavattara je najavil pritožbo, ki jo je ob koncu tekme tudi vložil. Njegovo vedenje je šlo na jetra tudi trenerju, ki je Nobileja poslal na klop in to kljub temu, da se mu je kapetan skušal upirati. Sodnik tekme, kar bi lahko tudi storil, ni prekinil, temveč je odredil nadaljevanje. Ob odsotnosti prepirljivcev in igralcev rahlih živcev, je igra pridobila na zanimivosti in tudi razburljivosti. Bolonjčani so se bolj zagrizeno vrgli v borbo in so sinoči praznovala zmago. Tokrat iz Bologne, ki tehnično ni pokaže vrhu tega, zaradi nešportnega tudi graje vredna. Nočemo tu isti koš, vendar je treba omeniti večkrat nadoknadili razliko, ki jih je delila od Bora. Po prekinitvi zaradi nešportnega vedenja Zecchija in Nobileja, so borovci povedli od 4:4 do 8:4, kjer so se zmedli in so bili nekaj časa lahek plen požrtvovalnih gostov, katerim se je celo posrečilo izenačiti 8:8. Bor je bil prisiljen klicati time out, po katerem je sicer napredoval, a le za nekaj točk. Zavattaro je izrabil nekaj napak borovcev, da je ne samo izenačil, temveč, da je celo prešel v vodstvo. Bor se je zopet zatekel k premirju, ki mu je tokrat odločilno koristilo. Izgubil je sicer prvo točko, takoj zatem pa je začel nizati drugo za drugo in izenačil ter prisilil Bolonjčane, da so zahtevali premor. Servisi Fučke in pa silovite tolčene žoge odličnega Plesničarja in prej Veljaka pa so spravili že utrujene goste dokončno na kolena.

Prva dva seta sta potekala v absolutni premoči sinoči odlično vigranih in predvsem organiziranih borovcev, ki gostom niso pustili praznih prostorov. Vrhu tega so se tokrat vsi brez izjeme odlikovali, ker sodniku ni bilo treba prekiniti igre zaradi nošenih ali dvojnih žog. Samo Orel mu je nudil nekaj priložnosti za posege. Na nasprotni strani mreže pa je zmeda prevladovala skoraj vedno. In ker borovcev ni bilo mogoče raniti, so nekateri Bolonjčani kratkomalo izgubili živce. Morda je razumljivo, vendar v športni areni neopravičljivo. V drugem setu so se gostje bolj živahno branili in tudi napadali, zaradi česar je bila tudi razlika manjša.

Izid

Bor—Zavattaro 3:0 (15:4, 15:10, 15:13)

Postavi

Bor — Jurkič, Veljak W., Vitez, Plesničar, Orel, Fučka, Mijot, Starec, Uršič, Vodopivec.

Zavattaro — Zanetti, Nobile, Celeste, Zecchi, Passarelli, Zingaro, Strazzari, Bassi, Maraschini, Cristofori.

Sodnik — Guolo Guido. **Stranski sodnik** — Ziani Fabio. **Zapisničar** — Cattaruzza Valerio.

* * *

Trening tekma, ki je bila prejšnji četrtek med Borom in šesterko tržaških gasilcev se je končala s 3:1 (15:9, 11:15, 17:15, 16:14) v korist borovcev in ne obratno kot smo objavili.

KOŠARKA — *PRVENSTVO ŽENSKE A LIGE*

Presenetljiva zmaga Stande nad peterko turinske Fiat

Sreča je res slepa. Kako naj si drugače razložimo nedeljske izide najvišje ženske košarkarske lige. S kakšno logiko naj bi si razložili zmago Stande, ki je klonila Peju, nad turinskim Fiatom?

Zaman bi iskali tehničnih razlogov za prejšnji poraz in za takojšnji nenaden presenetljiv podvig. Vse kaže, da se ekipe še posebno trudijo, da bi postavile na laž komentatorje, ki v svojih poročilih skušajo vnaprej določati izide posameznih tekem. Milančanke so v tej svoji vnemi popolnoma uspele. Njihove zmage pa se je najbolj okoristila peterka Portorika, ki se je tako odlepila od dosedanje spremljevalke ter zdaj sameva, tudi po zaslugi uspeha nad Lancom, na čelu lestvice. Deloma nas je presenetil tudi nizek izid tega dvoboja. V vseh dosedanjih nastopih je Portorico stalno večal svoje realizacije ter vedno prekoračil mejo osemdesetih točk.

V dvoboju šibkejših ekip je Supermercato iz Bologne povsem zasluženo odpravil pepelko prvenstva OMSA.

Bristot iz Trevisa pa se je oddolžil za turinski poraz ter takoj spet prišel do zmage s pozitivnim nastopom proti milanskemu Zaissu.

Tržaški Mivar je spet igral pred svojimi navijači. Mlade domačinke so pokazale svojo nedoraslost za tako zahtevne tekme A lige. Nedoraslost se je izkazala celo v telesni konstituciji: zdelo se nam je, da sledimo istočasnemu odvijanju dveh tekem, ene, ki se je odigravala v pritličju in so jo vodile domačinke, drugo pa v prvem nadstropju kjer so bile glavne vloge v rokah predstavnic Peja.

Majhne Tržačanke so bile povsem odrezane iz igre vsakikrat, ko so stopile na igrišče «dolginke» nasprotne peterke. Požrtvovalnost vseh atletinj in dober dan najbolj uspešne tržaške napadalke Colavizze nista bili dovolj, da bi odbile napade nasprotnic. Ko je bila usoda lastne ekipe že zapečatena je trener prof. Mari poslal na igrišče mladinsko peterko. In prav ta ekipa, sestavljena iz petnajstletnih atletinj, je držala korak z gostujočo ekipo ter omogočila, da so ostale igralke, ki so spočite stopile v igro, zmanjšale v poslednjih minutah naskok Peja ter zaključile dvoboj s častnim izidom.

I. PATRIZIO

UREDNIŠTVO: TRST – UL. MONTECCHI 6, II. TELEFON 93-808 in 94-638 – Poštni predal 559 – PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1-II, Telefon 33-82 – UPRAVA: TRST – UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 – Telefon 37-338 – NAROČNINA: mesečna 800 lir – Vnaprej: četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir – SFRJ: posamezna številka v tednu in nedeljo 50.– din, mesečno 1.000.– in letno 10.000 din – Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 – Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14-603-86 – OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno upravni 250, osmrtnice 150 lir. – Mali oglasi 40 lir beseda. – Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi – Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana». – Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO – Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst